

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Hana Cigánková

**SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM
V ČESKÉ A FRANCOUZSKÉ PRÁVNÍ ÚPRAVĚ**

Diplomová práce

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Společnost s ručením omezeným v české a francouzské právní úpravě“ vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

Ve Zlíně dne

.....

Hana Cigánková

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Mgr. et Mgr. Lukáši Ryšavému za jeho vedení a celé mojí rodině za veškerou pomoc nejen při zpracovávání této diplomové práce, ale i za podporu během celého mého studia.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

České právní předpisy

NotŘ	zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů
ObZ	zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ObčZ	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
OSŘ	zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ŽivZ	zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Francouzské právní předpisy

C. civ.	Code civil
C. de com.	Code de commerce

Ostatní zkratky

an.	a následující
apod.	a podobně
BODACC	bulletin officiel des annonces civiles et commerciales
čl.	článek
EURL	entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée
JAL	journal des annonces légales
např.	například
popř.	popřípadě
RCC	registre du commerce et des sociétés
SARL	société à responsabilité limitée
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
tj.	to je
ust.	ustanovení

Obsah

strana

1. Úvod	7
2. Historický vývoj společnosti s ručením omezeným	9
2. 1. Vznik společnosti s ručením omezeným ve světovém měřítku	9
2. 2. Vývoj právní úpravy v českých zemích	10
2. 3. Vývoj právní úpravy ve Francii	10
3. Právní úprava společnosti s ručením omezeným v České republice	12
3. 1. Právní charakteristika	12
3. 2. Založení a vznik společnosti s ručením omezeným	14
3. 2. 1. Zakladatelské dokumenty	15
3. 2. 2. Změna společenské smlouvy	18
3. 2. 3. Vznik společnosti – zápis společnosti do obchodního rejstříku	20
3. 3. Právní postavení společníků ve společnosti s ručením omezeným	22
3. 3. 1. Vznik účasti společníka	22
3. 3. 2. Obchodní podíl	22
3. 3. 3. Práva a povinnosti společníků	25
3. 3. 4. Zánik účasti společníka	28
3. 4. Právní úprava organizační struktury	30
3. 4. 1. Valná hromada	30
3. 4. 2. Jednatel	33
3. 4. 3. Dozorčí rada	34
3. 5. Zrušení a zánik společnosti s ručením omezeným	35
3. 5. 1. Zrušení společnosti	35
3. 5. 2. Zánik společnosti	37
3. 5. 3. Neplatnost společnosti	37
3. 6. Daňová problematika společnosti s ručením omezeným	38
4. Právní úprava společnosti s ručením omezeným ve Francii a její srovnání s českou právní úpravou	40
4. 1. Právní charakteristika	40
4. 2. Založení a vznik společnosti s ručením omezeným	42
4. 2. 1. Společenská smlouva	42
4. 2. 2. Stanovy	42
4. 2. 3. Náležitosti publicity	44
4. 3. Fungování společnosti	45
4. 3. 1. Jednatel	45
4. 3. 1. 1. Vznik funkce, funkční období, zánik funkce jednatele	45
4. 3. 1. 2. Působnost jednatele	46
4. 3. 1. 3. Odpovědnost jednatele	47
4. 3. 2. Kontrola společnosti	48
4. 3. 2. 1. Komisaři účtů (auditor, revizor účtů)	48
4. 3. 2. 2. Přímá kontrola společníky	48
4. 3. 3. Společenský podíl	48
4. 3. 3. 1. Úprava společenského podílu	49

4. 3. 3. 2. <i>Vklady</i>	49
4. 3. 3. 3. <i>Právní režim společenských podílů</i>	50
4. 3. 4. Kolektivní rozhodování společníků	52
4. 3. 4. 1. <i>Způsob komunikace</i>	52
4. 3. 4. 2. <i>Valná hromada</i>	52
4. 3. 4. 3. <i>Požadovaná většina</i>	52
4. 4. Zrušení společnosti s ručením omezeným	53
4. 5. Daňový režim společnosti s ručením omezeným	54
4. 6. Přestupky vztahující se k společnosti s ručením omezeným	55
5. Francouzská právní úprava jednočlenné společnosti s ručením omezeným	57
5. 1. Vznik jednočlenné společnosti s ručením omezeným	57
5. 2. Fungování jednočlenné společnosti s ručením omezeným	58
5. 3. Zrušení jednočlenné společnosti s ručením omezeným	59
6. Podrobný přehled rozdílů mezi tuzemskou a francouzskou právní úpravou společnosti s ručením omezeným	60
7. Závěr	62
8. Shrnutí	64
9. Summary	65
10. Seznam použitých zdrojů	66

1. Úvod

Obchodní společnosti mají původ již ve starověku. Poptávka po cizokrajných kořeních, exotických barvivech, látkách, špercích a jiných artiklech dávala vznik obchodu. A jak jinak zvýšit výtěžek než formou organizované činnosti? Společnosti osobního typu byly svým významem v 16. a 17. století vystřídány akciovými společnostmi, které v dobách objevování nového světa a kolonizačních snah lépe vyhovovaly tehdejším možnostem obchodníků a velikašství panovníků.

Společnost s ručením omezeným je zrozena až ke konci 19. století v Německu. Během pár let se její myšlenka šíří Evropou a Atlantský oceán pro ni nepředstavuje překážku, ujímá se např. i v Brazílii nebo Chile. V Českých zemích je uzákoněna v roce 1906 zákonem č. 58/1906 ř. z., o společnostech s ručením omezeným. Zákon přejatý z rakousko-uherského právního řádu je platný až do roku 1950. Až období socialismu je obchodním společností nepříznivě nakloněn a existence společnosti s ručením omezeným je na bezmála 40 let přerušena. V roce 1989 je opět rehabilitována a umožňuje svým společníkům plně rozvíjet svůj podnikatelský potenciál. Naopak ve Francii zaznamenává s.r.o. konstantní existenci již od roku 1925. Nejprve je upravena v samostatném zákoně, následně v roce 1966 v zákoně poskytujícím komplexní úpravu obchodních společností, a konečně v roce 2000 v rozsáhlé a celistvé kodifikaci obchodního práva v Code de commerce.

Společnost s ručením omezeným je bezesporu nejpoužívanější právní formou obchodních společností. Pro své společníky představuje spojení většiny výhod, které nabízejí osobní a kapitálové společnosti.

Téma své diplomové práce: „Společnost s ručením omezeným v české a francouzské právní úpravě“ jsem si vybrala především pro aktuálnost a praktické využití dané problematiky.

Česká republika a Francie měly k sobě vždy velmi blízko, a to nejen z historického a politického, ale i z podnikatelského hlediska. Francie patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery České republiky. Z velkých zemí Evropské unie je Francie obchodním partnerem, se kterým se vzájemný obchod od roku 1993 rozvíjel nejrychleji.

Dalším důvodem pro výběr Francie a její právní úpravy společnosti s ručením omezeným, byl můj roční studijní pobyt v rámci programu Erasmus na Právnické fakultě Univerzity Paris-Sud 11. Během celého akademického roku jsem měla možnost studovat předmět droit des sociétés (právo společností), který mi umožnil proniknout do francouzského

pojetí obchodních společností. Po návratu bylo srovnání francouzské a tuzemské úprava již jen logickým vyústěním.

Ve své práci jsem se nejprve zabývala historickým vývojem společnosti s ručením omezeným, jednak v celosvětovém měřítku a následně i v rámci obou zemí. Obě hlavní části textu se zaměřují na komplexní právní úpravu české a francouzské společnosti s ručením omezeným, a to pomocí analytické metody. Kapitola věnovaná francouzské společnosti je doplněna o metodu komparace, která umožňuje vytyčit základní rozdíly v obou úpravách. V těchto částech práce je kladena pozornost instituty, kterým se věnují i oba zákoníky: založení a vznik společnosti, postavení společníků, organizační struktura, zrušení a zánik společnosti.

Závěrem následuje přehlednější vymezení hlavních rozdílů v úpravách pomocí tabulky. I když mají obě právní úpravy mnoho společného, přesto se v něčem rozcházejí. Na dané rozdíly je přehledně upozorněno.

Při vypracovávání práce jsem vycházela především z právních předpisů a z odporných knižních publikací obou zemí. Je s podivem, že ačkoli se jedná o nejrozšířenější typ obchodní společnosti, její zpracování odbornou veřejností není tak časté jako např. u akciové společnosti.

Tato práce má být určena všem, kteří si přejí lépe poznat právní úpravu společnosti s ručním omezeným ve francouzském právním řádě, její nuance a odlišnosti od tuzemské úpravy. V současnosti, s rozvojem mezinárodního obchodu, se stává znalost cizích právních řádů značnou devízou nejen pro podnikatele. Proto může tato práce pomocníkem pro snazší orientaci v dané problematice.

2. Historický vývoj společnosti s ručením omezeným

2. 1. Vznik společnosti s ručením omezeným ve světovém měřítku

Úvodem je třeba říci, že na rozdíl od jiných forem obchodních společností, společnost s ručením omezeným nedosahuje tak významného a dlouhého historického vývoje, jako např. akciová společnost. První náznak vzniku obchodních společností bychom mohli spatřit v rozvoji středověkých cechů, hanz a gild, které sdružovaly řemeslníky a obchodníky již od raného středověku. Nicméně tyto instituty, které sice významně umožnily rozvoj obchodování ve středověké Evropě, měly spíše ochranný charakter. „První náznaky skutečných obchodních společností se objevují v 16. a 17. století. Zpočátku jsou tyto společnosti zakládány na osobních vztazích, teprve později osobní prvek ustupuje a obchodní společnosti se utvářejí na bázi soustředěného kapitálu.“¹ V Království českém, jakožto tehdejší součásti Rakouska-Uherska, to byla až stavba železnice, která se značným zpožděním v polovině 19. století dává impuls k rozvoji obchodních společností.

„Na rozdíl od ostatních obchodních společností, které se vyvinuly z potřeb hospodářského života a představují určité stupně zobecnění principů, na nichž fungovala podnikatelská spojení již od středověku, je společnost s ručením omezeným *umělý* výtvor zákonodárce vyrostlý z myšlenky, že reforma osobních společností na jedné straně a akciové společnosti na straně druhé by nestačily požadavkům praktického života a že mezi uvedenými krajními podobami obchodních společností může existovat ještě jedna, která by spojovala výhody a vylučovala nevýhody obou skupin již existujících společností.“²

Společnost s ručením omezeným byla poprvé uzákoněna jako forma obchodní společnosti **v Německu roku 1892**. S.r.o. tehdy představovala mezistupeň mezi kapitálovou akciovou společností a společnostmi osobními, jelikož vztah mezi společníky a společností byl těsnější než v a.s., ale neexistovalo zde neomezené ručení za závazky společnosti, které je charakteristické pro osobní společnosti. V Německu tato úprava nedoznala velkých novelizací. O její aktualizaci se postaraly právní nauka a judikatura, které pomocí interpretace a aplikace přizpůsobily jednotlivá ustanovení měnícímu se právnímu povědomí. Změn se německá právní úprava s.r.o. dočkala až s právními předpisy vydanými na základě směrnic Rady Evropských společenství.³

¹ KLANG, Miloš. *Obchodní společnost: Průvodce právní úpravou v ČR*. Praha: Nakladatelství ARCH, 2004, s. 7.

² ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 168.

³ srov. ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 168-169.

O tom, že myšlenka nové formy obchodní společnosti, která by spojovala všechny výhody osobních i kapitálových společností, zaznamenala úspěch, svědčí fakt, že se **právní úprava s.r.o. rozšířila postupně do celého světa**. Pod německým vlivem byl v Rakousku přijat 6. března 1906 zákon č. 58/1906 ř. z. o společnostech s ručením omezeným, který platil i v Československu až do roku 1950, kdy společnost s ručením omezeným přestala v Česku existovat. V Portugalsku byla společnost s ručením omezeným upravena zákonem v roce 1917, v Brazílii v roce 1919, v Chile v roce 1923, ve Francii v roce 1925, v Belgii v roce 1935. Na Slovensku byla společnost s ručením omezeným uzákoněna rozšířením územní působnosti zákona č. 58/1906 ř. z. v roce 1920.⁴

2. 2. Vývoj právní úpravy v českých zemích

První právní úpravou s.r.o. v českých zemích byl „**zákon č. 58/1906 ř. z., o společnostech s ručením omezeným**“, který sice byl v průběhu své platnosti mnohokrát měněn a doplňován, platil však až do roku 1950, kdy byl zrušen zákonem č. 141/1950 Sb., občanským zákoníkem.“⁵ V Rakousku platí tento zákon dodnes. Právní úprava s.r.o. se opět stává součástí právního řádu až po roce 1989 *zákonem č. 103/1990*, který včlenil její úpravu do hospodářského zákoníku. Tato úprava však čítala pouze několik málo paragrafů (§ 106n-106q), proto byla značně nejasná. „Komplexní úpravu společnosti s ručením omezeným přinesl s účinností od 1. 1. 1992 až *nový obchodní zákoník* (zákon č. 513/1991 Sb.).“⁶

V současnosti je právní úprava s.r.o. zařazena do části druhé obchodního zákoníku. Tuto úpravu lze rozdělit do dvou částí. První část je zahrnutá do § 56 - 75b, jedná se o obecná ustanovení společná pro všechny obchodní společnosti. Druhá část, v § 105 - 153e, je zvláštní úpravou s.r.o. a vůči obecným ustanovením má aplikační přednost.

2. 3. Vývoj právní úpravy ve Francii

První zákonná úprava společnosti s ručením omezeným (*la société à responsabilité limitée*, zkráceně SARL) se ve Francii objevuje 33 let po úpravě německé, **zákonem ze 7. března 1925**. V této právní úpravě byla společnost s ručením omezeným považována spíše za společnost osobní. V pozdějších letech se právní úprava jednotlivých společností z konce 19.

⁴ WIKIPEDIE Otevřená encyklopedie [online], aktualizace z 9. července 2010 [cit. 17. srpna 2010]. Dostupné na <http://cs.wikipedia.org/wiki/Spole%C4%8Dnost_s_ru%C4%8Den%C3%ADm_omezen%C3%BDm>.

⁵ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 3.

⁶ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 3.

století (zákon ze dne 24. července 1867 o akciových společnostech) a začátku 20. století (již zmiňovaný zákon ze 7. března 1925 o společnostech s ručením omezeným) ukázala být nedostatečnou. Proto byl dalším **zákonem č. 66-537 z 24. července 1966 a prováděcím dekretem k němu č. 67-236 z 23. března 1967** reformován systém právní úpravy obchodních společností. V této úpravě zastává společnost s ručením omezeným již místo mezi kapitálovými společnostmi⁷. Ve svých 509 člancích sdružuje zákon z 24. července 1966 dosavadní úpravu všech obchodních společností. Podle čl. 34 francouzské ústavy, tyto legislativní ustanovení upravují základní principy a povinnosti obchodního charakteru, další ustanovení jsou obsaženy v prováděcím dekretu⁸. I když zákon z roku 1966 vytvořil základ pozitivního práva v oblasti obchodních společností, během své existence byl vícekrát doplňován a pozměňován dílčími úpravami, ať už za účelem harmonizace s komunitárním právem (např. nařízení s 20. prosince 1969, které posiluje pravomoci členů orgánů společnosti s ručením omezeným a akciových společností v jejich vztazích ke třetím osobám), nebo aby bylo vyhověno požadavkům ekonomického řádu [v souvislosti se společností s ručením omezeným je třeba zmínit důležitý zákon z 11 července 1985, který vytvořil jednočlennou společnost s ručením omezeným (*l'entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée*, zkráceně E.U.R.L.)]⁹.

Roztříštěnost právní úpravy v oblasti obchodního práva byla na konci 20. století více než zjevná. Napoleonův Code de commerce (obchodní zákoník) z let 1807/1808 se stával nepřehledným. Během následujících dekad docházelo k “dekodifikaci” obchodního práva. Větší části textu byly z Code de commerce vytrženy a vytvářely samostatné zákony. Jiné texty do něj nebyly nikdy ani zakomponovány. V roce 1999 byla vláda pověřena přijetím legislativní úpravy některých zákoníků. Tato kodifikace probíhala způsobem „à droit constatnt (za trvalého práva)“, tzn. shromážděním platných ustanovení, která nemohla být modifikována z důvodu zachování hierarchie norem a souvislosti textu. **Nařízení (l'ordonnance) č. 2000 – 912 ze dne 18. 9. 2000 zakládá nový Code de commerce**, čímž bylo dosaženo koncentrace právní úpravy obchodního práva. Kniha druhá (Livre II) je věnována právě obchodním společnostem. Zákon z 24. července 1966 byl do nového Code de commerce taktéž inkorporován.

⁷ Philippe Merle popisuje změnu těmito slovy: „Od této chvíle vystupuje jako společnost kapitálová, uchovávajíc si stopy společnosti osobní.“ Srov. MERLE, Philippe. *Droit commercial. Sociétés commerciales*. 5. vydání. Paris: Dalloz, 1996, s. 19.

⁸ Srov. MERLE, Philippe. *Droit commercial. Sociétés commerciales*. 5. vydání. Paris: Dalloz, 1996, s. 21 – 22.

⁹ Srov. MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 64 – 65.

3. Právní úprava společnosti s ručením omezeným v České republice

3. 1. Právní charakteristika

Společnost s ručením omezeným je právnickou osobou¹⁰, podnikatelem¹¹ a samostatným subjektem práva odlišným od osob svých společníků. „Může tedy vlastním jménem nabývat práv a zavazovat se, může být žalobkyní i žalovanou v soudním řízení, může být účastníkem správního řízení atd.“¹²

Základní členění obchodních společností přisuzuje společnosti s ručením omezeným místo mezi kapitálovými společnostmi. Nicméně toto základní dělení nám v případě s.r.o. nepostačuje, jelikož se jedná o společnost, která svými znaky spojuje výhody společností kapitálových a osobních.¹³ Proto je nasnadě nejprve vymezit znaky osobních a poté kapitálových společností, abychom lépe pochopili charakter a význam s.r.o. nejen v korporátním právu ale především v podnikatelském prostředí.

Osobní společnosti se vyznačují těmito znaky:

- a) **osobní forma účasti** společníka¹⁴ na podnikání společnosti, společníci se mohou podílet na obchodním vedení společnosti a mohou jednat jménem společnosti,
- b) **vklad** je možný, **nikoli** však **povinný**,
- c) **obchodní podíl** společníka je **nepřevoditelný**¹⁵,
- d) každý ze společníků má jeden hlas a k přijetí rozhodnutí je potřeba **jednomyslnost**,

¹⁰ Právníckými osobami jsou

- a) sdružení fyzických nebo právnických osob,
- b) účelová sdružení majetku,
- c) jednotky územní samosprávy,
- d) jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon. (Srov. § 18 odst. 2 ObčZ)

¹¹ Srov. § 2 odst. 2 ObZ.

¹² BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 7.

¹³ Doc. JUDr. Jarmila Pokorná, CSc. se k této otázce v knize ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 167-168 vyjadřuje takto: Společnost s ručením omezeným „je řazena ke kapitálovým společnostem a má všechny základní rysy kapitálových společností, proti akciové společnosti, která je typicky společností kapitálovou, vykazuje však některé znaky, jež připomínají společnost osobní (změna společenské smlouvy se např. stále může realizovat dohodou všech společníků, společníci mohou být společenskou smlouvou zavázáni k tomu, aby svou osobní činností uskutečňovali účel, pro který byla společnost zřízena). Společnost s ručením omezeným tak stojí na pomezí kapitálových a osobních společností a představuje přechodnou formu, v níž jsou spojeny výhody charakteristické pro obě skupiny společností – společníci společnosti s ručením omezeným již nepřebírají neomezeně ručení za závazky společnosti, ale nejsou společností odcizeni tak, že by jí nebyli vůbec známí a řízení společnosti by převzaly třetí osoby.“

¹⁴ Podmínkou vzniku a trvání osobní společnosti jsou minimálně dva společníci.

¹⁵ Výjimku tvoří převod obchodního podílu komanditisty v komanditní společnosti. Srov. LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 65.

- e) **výpověď, smrt nebo omezení či zbavení způsobilosti** společníka k právním úkonům může vést k zániku společnosti,
- f) **společníci ručí společně a nerozdílně** (solidárně) celým svým majetkem za závazky společnosti¹⁶
- g) zákon **nestanoví vnitřní strukturu** společnosti.

Pro kapitálové společnosti je typické:

- a) **majetková forma účasti společníka** na podnikání společnosti¹⁷, osobní účast není povinná, společníci se podílejí na obchodním vedení společnosti prostřednictvím příslušných orgánů,
- b) povinná tvorba **základního kapitálu**,
- c) **obchodní podíl** je **převoditelný**¹⁸,
- d) **zánik účasti společníka** nevede k zániku společnosti,
- e) **společníci neručí** za závazky společnosti vůbec, **nebo jen omezeně**¹⁹,
- f) **zákon stanoví strukturu** orgánů společnosti.

„Někdy bývají obchodní společnosti děleny do tří skupin, a to na společnosti osobní, kapitálové a smíšené. Mezi osobní společnosti je pak řazena pouze veřejná obchodní společnost, mezi kapitálové společnosti akciová společnost a ke smíšeným společnostem patří komanditní společnost. Společnost s ručením omezeným pak je v rámci tohoto členění přiřazována buď ke společnostem kapitálovým nebo ke společnostem smíšeným.“²⁰

Zákon definuje s.r.o. jako společnost, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a jejíž společníci ručí za závazky společnosti, dokud nebylo zapsáno splacení vkladů do obchodního rejstříku (srov. § 105 odst. 1 ObZ). Na první pohled se nedá říci, že by touto definicí zákonodárce markantně odlišil s.r.o. od jiných forem obchodních společností. Ovšem při bližším výkladu a ve spojitosti s následujícími paragrafy, nám vyvstanou **znaky, které dostatečně s.r.o. typizují**. Jedná se o následující znaky:

1. **S.r.o. povinně vytváří základní kapitál z vkladů společníků**. Výše základního kapitálu musí činit minimálně 200 000 Kč (srov. § 108 odst. 1 ObZ) a výše vkladu společníka alespoň 20 000 Kč (srov. § 109 odst. 1 ObZ).

¹⁶ Výjimku tvoří opět komanditisté v k.s. Srov. LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 95.

¹⁷ Splacení vkladu je základní majetkovou povinností každého společníka.

¹⁸ Podmínky převoditelnosti obchodního podílu stanoví zákon, zakladatelský dokument nebo stanovy.

¹⁹ Společníci ručí omezeně do splacení vkladu.

²⁰ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 8.

2. ***Společník se účastní na základním kapitálu pouze jedním vkladem.*** Jeho výše může být pro jednotlivé společníky stanovena rozdílně, musí být však dělitelná na celé tisíce. Celková výše všech vkladů společníků musí souhlasit s výší základního kapitálu (srov. § 109 odst. 2 ObZ).
3. ***Společníci ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků podle stavu zápisu v obchodním rejstříku*** (srov. § 106 odst. 2 ObZ).²¹ To znamená, že společníci ručí za závazky společnosti jen v omezené výši a jen po omezenou dobu.
4. ***Společnost může být založena jednou osobou.***²² Avšak taková společnost nesmí být jediným zakladatelem nebo jediným společníkem jiné s.r.o. Jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří s.r.o. (srov. § 105 odst. 2 ObZ).
5. ***S.r.o. může mít maximálně padesát společníků*** (srov. § 105 odst. 3 ObZ).

Ačkoli se společnost s ručením omezeným řadí datem svého vzniku k „nejmladším“ právním formám obchodních společností, její nesporné výhody (ke kterým náleží především jednoduché založení, přehledná struktura orgánů, velká míra volnosti a dispozitivnost norem) z ní učinily nejrozšířenější a nejvhodnější formu pro drobné a střední podnikání. Může být založena za účelem podnikání, ale také za jiným účelem neziskového charakteru. „Může mít podobu vícečlenné i jednočlenné společnosti, hodí se proto pro podnikání členů rodiny i k podnikání veřejnoprávních subjektů, jako jsou např. obce.“²³ Některé druhy podnikání jsou ovšem s právní formou s.r.o. striktně neslučitelné. Jedná se např. o banky, pojišťovny, investiční společnosti, které musí mít formu akciové společnosti.

3. 2. Založení a vznik společnosti s ručením omezeným

Vznik obchodní společnosti, a tedy i společnosti s ručením omezeným, prochází **dvěma fázemi**. První fáze založení spočívá ve vyhotovení a podepsání zakladatelského dokumentu. Druhou fází je vznik společnosti, tj. její legalizace zápisem do obchodního rejstříku podle OSŘ.

²¹ K této úpravě ručení společníků za závazky společnosti došlo novelou provedenou zákonem č. 370/2000 Sb. Před novelou bylo ručení společníků upraveno odlišně, a to tak, že každý společník ručil za závazky společnosti do výše **svého** nesplaceného vkladu podle zápisu v obchodním rejstříku. Současná úprava zdůrazňuje solidaritu společníků při ručení za závazky společnosti.

²² Nebo za trvání společnosti může dojít k spojení podílů více zakladatelů v rukou jedné osoby. Tímto znakem se s.r.o. liší od osobních obchodních společností, které musí mít při založení a po celou dobu trvání minimálně dva společníky (srov. § 76 odst. 1, § 93 odst. 1 ObZ).

²³ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 169.

„Postup při zakládání a vzniku společnosti s ručením omezeným se řídí obecnou úpravou uvedenou v prvním díle první hlavy druhé části obchodního zákoníku. Speciální ustanovení o společnosti s ručením omezeným ve čtvrtém díle upravují obligatorní náležitosti společenské smlouvy, firmu společnosti a podmínky, které je nutno splnit pro zápis společnosti do obchodního rejstříku.“²⁴

„Společníkem společnosti s ručením omezeným může být osoba fyzická i právnická, tuzemská i zahraniční. Může to být podnikatel i nepodnikatel“²⁵, protože jak již bylo zmíněno v kapitole 3. 1., společnosti s ručením omezeným může být založena i za jiným než podnikatelským účelem. „Obchodní zákoník nestanoví žádné specifické podmínky pro společníky.“²⁶ Společnost může být založena jednou osobou zakladatelskou listinou, nebo dvěma a více společníky, jejichž počet nepřesahuje padesát, společenskou smlouvou.

3. 2. 1. Zakladatelské dokumenty

Společenská smlouva se uzavírá v případě, kdy s.r.o. zakládají dva a více společníků. Podmínkami jsou písemnost, forma notářského zápisu (podle § 62 a násl. NotŘ, tj. zápisu o právním úkonu) a podpis všech společníků-zakladatelů. Pravost podpisů musí být úředně ověřená (srov. § 57 odst. 1 ObZ). „Společníci – fyzické osoby, podepisují smlouvu osobně nebo ji podepisují jejich zmocněnci. Jménem společníků – právnických osob, podepisuje smlouvu statutární orgán, případně člen (členové) statutárního orgánu oprávněný jednat jménem právnické osoby anebo zmocněnec.“²⁷ Uzavírá-li společenskou smlouvu zmocněnec na základě plné moci, musí být na ní podpis zmocnitele úředně ověřen. Plná moc se pak přiloží k společenské smlouvě. (srov. § 57 odst. 2 ObZ)

S.r.o. může být založena i jen jedním společníkem-zakladatel, a to **zakladatelskou listinou**. Zde se postupuje analogicky, neboť zakladatelská listina musí mít splněny všechny podmínky jako společenská smlouva, aby mohla být společnost zapsána do obchodního rejstříku. To znamená, že zakladatelskou listinu sepisuje notář formou notářského zápisu podle § 62 a násl. NotŘ na žádost jediného společníka-zakladatele. I zde platí, že listina musí být podepsána osobou k tomu způsobilou nebo zmocněncem a podpis musí být úředně

²⁴ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnické osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 173.

²⁵ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 175.

²⁶ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 175.

²⁷ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 117.

ověřen. Následující výklad týkající se společenské smlouvy, se vztahuje per analogiam i na zakladatelskou listinu.

Oba zakladatelské dokumenty musí obsahovat obligatorní náležitosti, tak jak je stanoví § 110 odst. 1. Jedná se o tyto povinné náležitosti:

- a) firma a sídlo společnosti,
- b) určení společníků uvedené firmy nebo název a sídlo právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby,
- c) předmět podnikání (činnosti),
- d) výše základního kapitálu a výše vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu,
- e) jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají jménem společnosti,
- f) jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje,
- g) určení správce vkladu,
- h) jiné údaje, které vyžaduje ObZ.

V případě nesplnění těchto náležitostí bude smlouva neplatná. „Pokud by rejstříkový soud zapsal do obchodního rejstříku společnost, jejíž společenská smlouva postrádá některou podstatnou náležitost, uplatní se ustanovení § 68a ObZ, podle kterého po vzniku společnosti již nelze zrušit rozhodnutí, jímž se povoluje zápis společnosti do obchodního rejstříku, a nelze se domáhat určení, že společnost nevznikla. Soud však může v zákonem stanovených případech vyslovit neplatnost společnosti.“²⁸

Otázkou zůstává, zda-li je ujednání o rezervním fondu (který je zřizován povinně ze zákona) povinnou náležitostí společenské smlouvy. V tomto bodě nezastává odborná veřejnost jednotné stanovisko. Právní úprava rezervního fondu s.r.o. se nachází v § 124 ObZ a jeho samotná dikce: *společnost vytvoří rezervní fond v době a ve výši určené ve společenské smlouvě*, nechává prostor pro polemiku. Zastánkyní rezervního fondu jakožto povinné náležitosti společenské smlouvy je doc. JUDr. Jarmila Pokorná²⁹, CSc., která úpravu

²⁸ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 119.

²⁹ Doc. JUDr. Jarmila Pokorná, CSc. (nar. 1955), je absolventkou brněnské právnické fakulty. Po pětileté práci v podnikové praxi zahájila na této fakultě v roce 1983 pedagogickou činnost. Specializuje se na otázky subjektů obchodněprávních vztahů a na právo obchodních společností. Spoluautorsky se podílela na učebních pomůckách pro výuku hospodářského práva, samostatně napsala knihy *Obchodní společnosti* (1991), *Obchodní společnosti a družstvo* (1992), *Některé otázky obchodního práva v ES* (1993), *Subjekty obchodního práva* (1997), a kromě toho je autorkou řady studií uveřejňovaných v odborných časopisech. Jako spoluautorka se zúčastnila též publikačních projektů zaměřených pro praxi – knihy *Lexikon obchodního práva* (1997, 2001) a *Obchodní zákoník s komentářem* (2000).

rezervního fondu včleňuje pod *jiné údaje, které vyžaduje obchodní zákoník* (srov. § 110 odst. 1 písm. h)).³⁰ Opačný názor zastávají doc. JUDr. Miroslava Bartošíková, CSc.³¹ a JUDr. Ivana Štenglová³²: „Přikláníme se spíše k názoru, že ujednání o rezervním fondu není obligatorní součástí společenské smlouvy..., neboť obchodní zákoník pro případ, že příslušná úprava ve společenské smlouvě chybí, řeší postup při vytvoření a doplňování rezervního fondu do všech potřebných podrobností.“³³ Osobně se přikláním k názoru doc. JUDr. Miroslavy Bartošíkové, CSc. a JUDr. Ivany Štenglové.

Výše zmíněné povinné náležitosti tvoří pouze jakousi základní kostru zakladatelského dokumentu. K bližší úpravě vztahů a poměrů ve společnosti přispívají další náležitosti společenské smlouvy, které si ujednávají společníci-zakladatelé. „Obchodní zákoník výslovně upravuje možnost zařazení některých dalších náležitostí do společenské smlouvy,...jde buď o přípustné odchylky od úpravy v obchodním zákoníku, kterými obchodní zákoník činí řadu svých úprav dispozitivními, anebo o ustanovení umožňující zpřesnit či stanovit podmínky některých institutů či postupů upravených v obchodním zákoníku.“³⁴ Takovýchto fakultativních ujednání je možná celá řada. Jedná se např. o:

- úpravu obchodního podílu: výše obchodního podílu stanovená odlišně od ust. § 114 odst. 1, podmínky jeho převodu (v návaznosti na ust. § 115 odst. 1 a 2), vyloučení možnosti přechodu a rozdělení (§ 116 odst. 1 a 2, § 117 odst. 2),
- úpravu příplatkové povinnosti (§ 121),
- způsob výkonu řídicích a kontrolních oprávnění společníků (§122),
- úpravu podílu na zisku (§ 123 odst.1)
- ustanovení o působnosti a způsobu rozhodování valné hromady, zejména vymezení dalších věcí, které náleží do působnosti valné hromady (§ 125 odst. 1 písm. o))

³⁰ Srov. ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 176.

³¹ Doc. JUDr. Miroslava Bartošíková, CSc. (nar. 1950) absolvovala Právníckou fakultu UJEP v Brně. Od roku 1992 do roku 1999 byla vedoucí katedry občanského a obchodního práva na Policejní akademii ČR. Od roku 1999 přednáší na Právnícké fakultě ZČU v Plzni. Je rozhodcem stálého Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. Vykonává advokátní praxi a je zkušební komisařkou České advokátní komory pro advokátní zkoušky. Je členkou redakční rady časopisů *Obchodní práva* a *Právní rádce*. Je autorkou řady odborných článků zejména z oblasti práva obchodních společností. Je spoluautorkou komentáře k obchodnímu zákoníku, který vydává nakladatelství C. H. Beck.

³² JUDr. Ivana Štenglová (nar. 1942) je předsedkyní senátu Nejvyššího soudu. Od roku 1990 přednášela právo na ČVUT, později na katedře práva Vysoké školy ekonomické. Je členkou redakčních rad časopisů *Právní rozhledy*, *Soudní judikatura*, *Daňový expert* a *Bulletin stavebního práva*. Je autorkou odborných článků věnovaných obchodněprávní problematice, autorkou či spoluautorkou řady monografií z oblasti obchodního práva. Byla vedoucí autorského kolektivu 11. vydání komentáře obchodního zákoníku vydaného nakladatelstvím C. H. Beck.

³³ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 119.

³⁴ Tamtéž, s. 120.

- ustanovení o způsobu jmenování a odvolání prokuristy (§ 125 odst. 2)
- obecná ustanovení o jednatelích: způsob jednání kolektivu jednatelů, působnost jednatelů, jejich počet a délka funkčního období, zákaz konkurenčního jednání,
- obecná ustanovení o dozorčí radě³⁵
- podrobnosti o zvyšování a snižování základního kapitálu (§ 142 – 147),
- další důvody pro zrušení společnosti (§ 151),
- způsob rozdělení podílu na likvidačním zůstatku (§153).³⁶

Obchodní zákoník neupravuje veškeré záležitosti, které mohou souviset s praktickým vedením společnosti. Proto si mohou společníci, na základě principu platného v soukromém právu: *co není zákon zakázáno je dovoleno*³⁷ daného do souvislosti se zásadou *autonomie vůle*, jakožto zásadou obchodního zákoníku, upravit konkrétní otázky podle vlastní vůle a záměru. Tyto úpravy ovšem nikdy nesmí odporovat kogentním ustanovením obchodního zákoníku či jiných právních předpisů.

Společenská smlouva není jediným dokumentem, který upravuje vnitřní organizaci společnosti. Společnost se také může rozhodnout pro vydání stanov.³⁸ Stanovy mohou být vyhotoveny před nebo po vzniku společnosti. Schvaluje je valná hromada alespoň dvoutřetinovou většinou a musí o tom být pořízen notářský zápis. Stanovy nesmí odporovat kogentním ustanovením zákona a musí být v souladu se společenskou smlouvou. Doc. JUDr. Jarmila Pokorná, CSc. nedoporučuje přijetí stanov, „neboť úprava vnitřních vztahů společnosti je potom rozdělena do dvou dokumentů, je obtížné zajistit vždy jejich vnitřní nerozpornost a zákon navíc úpravu některých otázek svěřuje výhradně společenské smlouvě. Ke změně stanov je navíc zapotřebí postup podle ust. § 127 odst. 4 včetně notářského zápisu, což představuje další nákladové zatížení společnosti.“³⁹

3. 2. 2. Změna společenské smlouvy

Změnou společenské smlouvy se rozumí změna jejího obsahu nebo změna v osobě společníka. Ke změně společenské smlouvy je třeba souhlasu všech společníků nebo

³⁵ Srov. § 137 - 139 ObZ.

³⁶ Srov. ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 176 – 177.

³⁷ Srov. čl. 2 odst. 3 z. č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

³⁸ Srov. § 110 odst. 2 ObZ.

³⁹ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 177.

rozhodnutí valné hromady, nestanoví-li zákon jinak.⁴⁰ Oprávnit valnou hromadu ke změně společenské smlouvy může zákon (§ 141 ObZ) nebo společenská smlouva.

„ Pro změnu v subjektech (a s tím spojenou i tomu odpovídající změnu obsahu) společenské smlouvy však obsahuje zákon speciální úpravy (včetně pravidel rozhodování na valné hromadě). Speciální úprava se týká:

- vyloučení společníka,
- převodu a přechodu obchodního podílu,
- nakládání s volným obchodním podílem,
- rozdělení a spojení obchodních podílů,
- zvyšování a snižování základního jmění společnosti,
- zrušení účasti společníka na společnosti soudem,
- prohlášení konkurzu na majetek společníka nebo zamítnutí návrhu na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,
- dohody o ukončení účasti společníka na společnosti.“⁴¹

Nikoli každá změna skutečností uvedených ve společenské smlouvě musí být bezprostředně i důvodem změny samotné společenské smlouvy. Tak např. při změně v osobě prvního jednatele nejde o změnu společenské smlouvy, zatímco změna v počtu jednatelů jí už je.

Ke změně dochází buď **dohodou** (společníků nebo valné hromady) o změně společenské smlouvy, nebo již **ze zákona**. Změna ze zákona nastává pokud má zákon pro změnu společenské smlouvy speciální úpravu, vyskytnou se nové (jiné) právní skutečnosti a zároveň jsou splněny zákonem stanovené podmínky. Jako příklad lze uvést „zvýšení základního jmění převzetím nových vkladů nespolečnímu“⁴² – zde zákon vyžaduje usnesení valné hromady o zvýšení základního jmění, souhlas valné hromady s převzetím nového vkladu nespolečníkem a závazek tohoto nespolečníka, že přebírá nový vklad. Ke změně společenské smlouvy zde dochází ex lege převzetím závazků k novému vkladu.“⁴³

Paralelně nastává účinnost změn zápisem změn v obchodním rejstříku, nebo okamžikem, kdy nastanou nové právní skutečnosti.

Jestliže došlo ke změně společenské smlouvy na základě jakékoli právní skutečnosti, je jednatel povinen bez zbytečného odkladu poté, co se o tom dověděl, vyhotovit úplně znění

⁴⁰ Srov. § 141 odst. 1. ObZ.

⁴¹ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 181.

⁴² Srov. § 143 ObZ.

⁴³ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 182.

společenské smlouvy a uložit je spolu s listinami prokazujícími změnu společenské smlouvy do sbírky listin příslušného rejstříkového soudu (§ 141 odst. 4 ObZ). Při vyhotovení úplného znění tohoto dokumentu se nejedná o změnu společenské smlouvy. Z toho důvodu není potřeba schválení valné hromady, úředního ověření podpisů společníků ani forma notářského zápisu.⁴⁴

Pro zakladatelskou listinu platí per analogiam totéž. Výjimkou je, že se listina nemění usnesením valné hromady ani dohodou účastníků. Zde je potřeba rozhodnutí jediného společníka společnosti, které ovšem musí mít formu notářského zápisu.

3. 2. 3. Vznik společnosti – zápis společnosti do obchodního rejstříku

Před samotným vznikem společnosti je třeba učinit některé úkony, které vedou ke vzniku společnosti. Jedná se např. o získání živnostenského oprávnění podle živnostenského zákona nebo jiného oprávnění k podnikatelské činnosti⁴⁵, uzavření společenské smlouvy, splacení části vkladu⁴⁶, úkony zajišťující společnosti sídlo, a další činnost směřující k zápisu společnosti do obchodního rejstříku.

Tyto úkony obchodní zákoník podrobně neupravuje. Obecná ustanovení pouze stanoví v § 64 všem společnostem podmínky pro **jednání jménem společnosti před zápisem do obchodního rejstříku**. Podle tohoto ustanovení může jménem společnosti před jejím vznikem jednat kdokoli. Povětšinou se však bude jednat o zakladatele společnosti. Není podstatné, zda se jedná o úkon související se vznikem společnosti. Zákon si takovou souvislost nežadá. Pokud úkon bude mít všechny náležitosti právního úkonu, půjde o platný úkon. Zavázaným a účastníkem právního úkonu z takového jednání bude ten, kdo úkon učinil jménem společnosti. Jedná-li více osob, jsou zavázány společně a nerozdílně. Jestliže valná hromada⁴⁷ tato jednání schválí do tří měsíců od vzniku společnosti, platí nevyvratitelná právní domněnka, že z těchto jednání byla společnost zavázána od počátku. Zakladatelé jsou povinni pořídit seznam jednání učiněných jménem společnosti před jejím vznikem a předložit jej ke schválení valné hromadě tak, aby mohla být dodržena tříměsíční lhůta. Poruší-li zakladatelé tuto povinnost, odpovídají společně a nerozdílně věřitelům za škodu, která jim v důsledku toho vznikne. Jednatelé společnosti jsou povinni bez zbytečného odkladu po schválení jednání

⁴⁴ Srov. DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 182.

⁴⁵ Jak již bylo řečeno v podkapitole 2. 1., s.r.o. nemusí být založena jen k podnikatelským účelům, což musí být vyjádřeno v předmětu činnosti ve společenské smlouvě. Pro vznik společnosti v tom případě není třeba průkazu podnikatelského oprávnění.

⁴⁶ Blíže viz oddíl 3. 3. 3.

⁴⁷ Srov. § 125 odst. 1 písm. a).

učiněných před vznikem společnosti oznámit to účastníkům závazkových vztahů vzniklých z těchto jednání.⁴⁸ „Nepřejdou-li závazky z takového jednání zákonem stanoveným způsobem na společnost, zůstane z něj zavázaná osoba (osoby), která před vznikem společnosti jejím jménem jednala. ... Schválení jednání učiněných jménem společnosti před jejím vznikem poté, co uplynula stanovená tříměsíční lhůta, již nemá účinky přechodu závazků na společnost a z jednání takto učiněných zůstávají osoby, které jménem společnosti před jejím vznikem jednaly.“⁴⁹

Společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na zápis do obchodního rejstříku musí být podán do 90 dnů od založení společnosti (pokud účel založení společnosti není podnikatelský) nebo od doručení průkazu živnostenského oprávnění či jiného podnikatelského oprávnění (§ 62 odst. 1. ObZ). Řízení ve věcech obchodního rejstříku, a tedy i zápis společnosti do obchodního rejstříku, reguluje občanský soudní řád v ustanoveních § 200a-200de. Návrh na zápis společnosti s ručením omezeným do obchodního rejstříku podepisují všichni jednatelé (§ 112 ObZ). Jejich podpisy musí být úředně ověřeny. Věcně příslušným soudem je krajský soud⁵⁰ a místní příslušnost se řídí sídlem společnosti⁵¹. Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být doložen listinami prokazujícími skutečnosti, které mají být do rejstříku zapsány. Těmito doklady jsou především:

- společenská smlouva nebo zakladatelská listina, popř. stanovy,
- doklad o splnění povinnosti podle § 111, tj. prohlášení správce vkladu o splnění vkladové povinnosti⁵²,
- posudky znalce o ocenění nepeněžitých vkladů (pokud jsou takové do základního kapitálu poskytovány),
- listina prokazující existenci živnostenského nebo jiného podnikatelského oprávnění společnosti,
- povolení zahraniční osoby k pobytu na území ČR, apod.

„V návrhu je možno uvést i den vzniku společnosti. Avšak k tomuto dni přihlíží rejstříkový soud pouze tehdy, vydá-li usnesení o povolení zápisu před tímto dnem.“⁵³

⁴⁸ Zákon již ale jednatelům nestanoví povinnost oznámit neschválení závazků. Podle Bartoškové a Štenglové lze tuto povinnost odvodit ze zásad poctivého obchodního styku a dobrých mravů.

⁴⁹ BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 125.

⁵⁰ Srov. § 9 odst. 3 písm. a) OSŘ.

⁵¹ Srov. § 200a odst. 1 OSŘ.

⁵² Podrobněji viz oddíl 3. 3. 3.

⁵³ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 183.

3. 3. Právní postavení společníků ve společnosti s ručením omezeným

Společníci ve společnosti s ručením omezeným tvoří pojem plný protikladů, které dávají za pravdu teorii, že se jedná o společnost smíšenou.⁵⁴ Na jedné straně není existence společnosti závislá na osobní účasti společníka, na straně druhé ji zákon nezakazuje a v praxi společníci často obohacují společnost svými znalostmi a dovednostmi. Ačkoli mají práva a povinnosti majetkové povahy větší váhu a slábne možnost společníků osobně kontrolovat činnost společnosti, přesto omezený počet společníků, jehož výše nesmí přesáhnout počet padesáti, vytváří těsnější pouto ke společnosti, než je tomu u akciové společnosti.

3. 3. 1. Vznik účasti společníka

Účast společníka ve společnosti vzniká originárním nebo derivativním způsobem. Originárním způsobem vznikne jednak společníkům-zakladatelům při zakládání společnosti a dále také třetím osobám při převzetí závazku splatit nový vklad v rámci zvyšování základního kapitálu společnosti.

„Derivativním způsobem účast vzniká:

- a) převodem obchodního podílu na osobu, která dosud není společníkem,
- b) převzetím podílu (nebo jeho části) z důvodu dědění nebo právního nástupnictví po právnické osobě,
- c) převodem části obchodního podílu v důsledku jeho rozdělení.“⁵⁵

3. 3. 2. Obchodní podíl

Obchodní zákoník definuje jednak *podíl* v obecných ustanoveních v § 61 a dále také *obchodní podíl* ve speciální úpravě s.r.o. v § 114 odst. 1. Obě definice jsou víceméně stejné: (obchodní) podíl představuje účast společníka na společnosti a z této účasti plynoucí práva a povinnosti. Nejde o věc v právním slova smyslu ani o právo, ale o jinou peněží ocenitelnou hodnotu. Rozlišujeme jeho kvalitativní a kvantitativní stránku. *Kvalitativní stránka* představuje obsah obchodního podílu (souhrn práv a povinností) a je jím charakterizováno právní postavení společníka. *Kvantitativní stránka* určuje velikost obchodního podílu a jeho hodnotu. Výše obchodního podílu může být vyjádřena poměrem výše vkladu společníka k výši základního kapitálu společnosti, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Jeho hodnota

⁵⁴ Viz podkapitola 3. 1.

⁵⁵ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 110.

je pak určena z hodnoty čistého obchodního jmění.⁵⁶ Každý společník může mít pouze jeden obchodní podíl. Pokud se společník účastní dalším vkladem, zvyšuje se odpovídajícím způsobem jeho vklad, popřípadě i jeho obchodní podíl. Dosavadní a nový obchodní podíl se spojí v jeden. Stejně tak dochází ke spojení vkladů.

Je nicméně možné, aby jeden obchodní podíl náležel více osobám⁵⁷. Tyto osoby, všechny dohromady, představují jediného společníka. Proto svá práva z tohoto obchodního podílu mohou vykonávat jen společným zástupcem. Ke vzniku **společného obchodního podílu** může dojít např. při děděním podílu více dědici, nebo při založení společnosti, pokud se ke splacení jednoho vkladu zaváže více osob. K splacení vkladu jsou podle zákona zavázáni společně a nerozdílně. Při převodu společného obchodního podílu musí existovat společná vůle všech spoluvlastníků. Sám obchodní zákoník používá termín spoluvlastnictví, když odkazuje úpravu vztahů mezi osobami, jimž náleží obchodní podíl, na přiměřené použití ustanovení občanského zákoníku.

„Je nutno rozlišovat případy, kdy jeden obchodní podíl náleží více osobám, které pak mají postavení jednoho společníka, od **rozdělení obchodního podílu**, kde místo jednoho společníka nastupuje více samostatných společníků.“⁵⁸ Může k němu dojít tak, že z původního obchodního podílu vzniknou dva nebo více nových obchodních podílů, z původního obchodního podílu se oddělí jeden a více nových obchodních podílů, nebo dojde pouze k přeskupení u dosavadních společníků. Rozdělení je možné jen při převodu nebo přechodu obchodního podílu, se souhlasem valné hromady a společenská smlouva ho nesmí vylučovat.⁵⁹ Při rozdělení obchodního podílů dochází i k rozdělení vkladu. Ten však nesmí klesnout pod zákonem stanovené minimum 20 000 Kč a jeho hodnota musí být dělitelná na celé tisícičkoruny.⁶⁰

Společník nemůže na základě jednostranného projevu vůle vystoupit ze společnosti. Může ale **převést svůj obchodní podíl**, a to na základě smlouvy o převodu obchodního podílu, která je podmíněna písemnou formou s úředně ověřenými podpisy a v níž nabyvatel, který není společníkem, prohlásí, že přistupuje ke společenské smlouvě, popř. stanovám.⁶¹

⁵⁶ Srov. DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 184.

⁵⁷ Srov. § 114 odst. 3 ObZ.

⁵⁸ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 185.

⁵⁹ Srov. ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právníkové osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 200-201.

⁶⁰ Srov. § 109 odst. 1, 2 ObZ.

⁶¹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15. března 1995, sp. zn. 7 Cmo 120/94, stanovil, že obchodní zákoník sice nezařazuje dohodu o ceně obchodního podílu či způsobu jejího určení mezi náležitosti smlouvy o

Ustanovení § 115 rozlišuje převod na jiného společníka a na jinou osobu. K převodu na jiného společníka je třeba souhlas valné hromady, která rozhoduje prostou většinou. Společenská smlouva může stanovit jinak, nebo může převod mezi společníky vyloučit. Naopak u převodu na jinou osobu musí společenská smlouva výslovně takový převod umožňovat a může ho podmínit souhlasem valné hromady.⁶² Převodce ručí za závazky, které přešly převodem obchodního podílu. Má-li společnost jediného společníka, je obchodní podíl vždy převoditelný na třetí osoby.

Přechod obchodního podílu upravuje ustanovení § 116 ObZ. V případě zániku právnické osoby-společníka společnosti s ručením omezeným dochází k přechodu obchodního podílu na jejího právního nástupce. K přechodu dochází na základě zákona, tzn. nevyžaduje se žádný právní úkon společnosti ani právního nástupce. Pokud by chtěl právní nástupce právnické osoby svou účast ve společnosti zvrátit, je zde ustanovení § 148, které umožňuje požádat soud, aby jeho účast zrušil. Společenská smlouva může přechod obchodního podílu na právního nástupce vyloučit. Potom právnímu nástupci náleží pouze vypořádací podíl a obchodní podíl připadne společnosti, která s ním naloží podle zákona. Při smrti fyzické osoby-společníka dochází k dědění. Dědic nabývá právního postavení společníka smrtí zůstavitele. Pokud je dědiců více, stávají se spolumajiteli společného obchodního podílu. Jelikož nelze odmítnout dědictví jen zčásti (§ 466 OZ), dědic nemůže odmítnout nabytí jen obchodního podílu. Ničí účast ve společnosti nesmí být vynucována. Proto má dědic 3 měsíce na požádání soudu o zrušení své účasti. Účast dědice ve společnosti však nelze zrušit, jestliže je jediným společníkem.

Změna osoby společníka se zapisuje do seznamu společníků, který společnost povinně vede, a do obchodního rejstříku. Společnost je povinna zapsat změnu v osobě společníka do seznamu společníků, jakmile je jí tato změna prokázána (§ 118 ObZ). „Teprve dnem zápisu nového společníka do obchodního rejstříku zaniká ručení dosavadního společníka za závazky společnosti a přechází na společníka nového (nabyvatele obchodního podílu).“⁶³ Spojí-li se všechny obchodní podíly v rukou jednoho společníka, je společník povinen nejpozději do tří

převodu obchodního podílu, z požadavku určitosti právního úkonu (§ 37 odst. 1 OZ) však vyplývá nezbytnost takové dohody, neboť zákon pro smlouvu o převodu obchodního podílu nestanoví postup pro určení ceny, není-li uvedena ve smlouvě (jak to činí např. pro kupní smlouvu či smlouvu o dílo) a při nedostatku smluvního ujednání o ceně by tedy nebylo možné cenu s použitím dispozitivního ustanovení zákona určit. Proto musí smlouva o převodu obchodního podílu obsahovat určení, zda jde o převod úplatný nebo bezúplatný. S tímto závěrem se Nejvyšší soud zcela ztotožňuje.

⁶² „Vyžaduje-li zákon k účinnosti právního úkonu souhlas valné hromady, může být souhlas dán (nevyžaduje-li zákon předchozí souhlas), před i po uzavření smlouvy.“ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 29 ODO 1278/2005.

⁶³ DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998, s. 187.

měsíců od spojení obchodních podílů splatit zcela všechny peněžité vklady nebo převést část obchodního podílu na jinou osobu. Poruší-li společník tuto povinnost, soud společnost i bez návrhu zruší a nařídí její likvidaci (§ 119 ObZ).

Zastavení obchodního podílu je dle ustanovení § 117a ObZ možné. Zástavní smlouva musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy zástavního věřitele a zástavce. Zástavní právo vznikne zápisem do obchodního rejstříku. Jestliže lze obchodní podíl převádět pouze se souhlasem valné hromady, vyžaduje se souhlas valné hromady i k zastavení obchodního podílu. Po dobu trvání zástavního práva vykonává společník i nadále práva spojená s účastí ve společnosti. Plnění, na která vznikne nárok na základě účasti ve společnosti po splatnosti zajištěné pohledávky, náležejí do výše zajištěné pohledávky a jejího příslušenství zástavnímu věřiteli a započítávají se na zajištěnou pohledávku. Není-li pohledávka zajištěná zástavním právem k obchodnímu podílu řádně a včas splněna, je zástavní věřitel oprávněn svým jménem obchodní podíl zástavce i bez souhlasu valné hromady na náklady dlužníka prodat v obchodní veřejné soutěži nebo, umožňuje-li to zvláštní právní předpis, ve veřejné dražbě. Zástavní věřitel musí vydat bez zbytečného odkladu dlužníku výtěžek prodeje převyšující jeho zajištěnou pohledávku po odečtení účelně vynaložených nákladů. Převodem zástavní právo zaniká a společníkem se stává nabyvatel obchodního podílu. Nepodaří-li se zastavěný obchodní podíl prodat, zástavní věřitel začne vykonávat práva spojená se zastavěným obchodním podílem (až do doby než je jeho pohledávka uspokojena z výkonu práv spojených s obchodním podílem), nebo se se zástavce dohodne, že přijme jeho obchodní podíl na úhradu dluhu formou převodu. K tomuto převodu se nevyžaduje souhlas valné hromady, ale je potřeba, aby znalec jmenovaný soudem na návrh zástavního věřitele stanovil hodnotu podílu.

3. 3. 3. Práva a povinnosti společníků

Práva a povinnosti jsou v obchodním zákoníku upraveny v § 113 – § 124. K přesnější úpravě slouží společenská smlouva, která může práva a povinnosti společníků modifikovat do té míry, že nebude kolidovat s kogentními ustanoveními zákona. „Rozsah práv a povinností společníků je typicky nerovný a řídí se zásadně jejich majetkovou účastí na společnosti, přičemž právní postavení společníků, jejichž účast na společnosti je malá, podporuje zákon

úpravou menšinových oprávnění.“⁶⁴ Práva i povinnosti mohou být majetkové a nemajetkové povahy.

Mezi majetková práva patří:

1. *Právo na podíl na zisku* (§ 123) – je základním majetkovým právem společníků. Podmínkami jsou vykázání zisku společností v daném účetním roce a určení zisku k rozdělení mezi společníky valnou hromadou nebo společenskou smlouvou. Zákon podpůrně a dispozitivně stanoví pravidlo rozdělení podílu na zisku a to v poměru obchodních podílů společníků. Většina společenských smluv má vlastní úpravu rozdělení zisku. K výplatě zisku nelze použít základního kapitálu, rezervního fondu ani ostatních kapitálových fondů.
2. *Právo na vypořádací podíl* (§ 150) – vzniká při vyloučení společníka valnou hromadou nebo soudem, při zániku právnické/smrti fyzické osoby a společenská smlouva vylučuje přechod/dědění obchodního podílu, při zrušení účasti rozhodnutím soudu, při ukončení účasti na základě dohody všech společníků. Vypořádací podíl se určuje poměrem obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného.⁶⁵
3. *Právo na podíl na likvidačním zůstatku* (§ 153) – mají všichni společníci při zrušení společnosti s likvidací. Tento podíl se určuje poměrem obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného.
4. *Právo disponovat s obchodním podílem či jej zatížit* (§115-117a) – jak již bylo rozebráno v předchozím oddíle, společníci mohou obchodní podíl převést, rozdělit, zastavit nebo může být předmětem dědění či přechodu na právního nástupce.
5. *Právo převzít závazek k novému vkladu* (§143) – zvyšuje-li se základní kapitál peněžitými vklady, mají společníci přednostní právo k účasti na takovém zvýšení. Závazek jsou společníci oprávnění převzít v poměru podle výše jejich obchodních podílů, neurčuje-li společenská smlouva jinak. Ta může i přednostní právo vyloučit. Zákonná lhůta k využití přednostního práva činí jeden měsíc ode dne, kdy se společníci dověděli o usnesení valné hromady o zvýšení základního kapitálu, pokud stanovy nebo společenská smlouva nestanoví jinak. Přednostního práva se lze se souhlasem valné hromady vzdát, a to písemně s úředně ověřeným podpisem.⁶⁶

⁶⁴ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnické osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 180.

⁶⁵ Ke splatnosti vypořádacího podílu ve s.r.o. v případě nedodržení lhůty k dispozici s uvolněným obchodním podílem se vyjádřil Nejvyšší soud ČR. Potvrdil, že společníci mají povinnost vyplatit společníkovi vypořádací podíl bez zbytečného odkladu, nejpozději do 6 měsíců. Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3645/2008.

⁶⁶ Srov. Autorský kolektiv. *MERITUM: Obchodní právo*. Praha: ASPI, a.s., 2005, s. 334 – 337.

Hlavním právem nemajetkové povahy je *právo podílet se na řízení a kontrole společnosti* (§ 122 odst. 1). Jedná se o **generální oprávnění**, které je doplněno *právem na informace* (§ 122 odst. 2) či *právem požádat soud o vyslovení neplatnosti valné hromady*, pokud je v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou, zakladatelskou listinou nebo stanovami. Mezi nezanedbatelná práva náleží *menšinová práva.*, která dávají pravomoc menšinovým společníkům s alespoň 10% základního kapitálu požádat o svolání valné hromady. (Ovšem nemá-li společnost jednatele, je oprávněn svolat valnou hromadu kterýkoli společník.)

Mezi majetkové povinnosti řadíme:

1. *Vkladovou povinnost* (§ 113) – podle ustanovení § 109 musí činit vklad společníka alespoň 20 000 Kč. Souhrn všech vkladů společníků tvoří základní kapitál, který společnost povinně vytváří. Jeho výše musí být minimálně 200 000 Kč a každý společník se na něm může účastnit jen jedním vkladem. Společník je povinen splatit vklad za podmínek a ve lhůtě určené ve společenské smlouvě, nejpozději však do pěti let od vzniku společnosti nebo od převzetí závazku ke zvýšení vkladu nebo k novému vkladu. Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být splaceno 30% z každého peněžitého vkladu, nepeněžitý vklad musí být splacen celý. Celková výše splacených peněžitých vkladů spolu s hodnotou splacených nepeněžitých vkladů musí činit alespoň 100 000 Kč. Před vznikem společnosti spravuje splacené vklady nebo jejich části zakladatel pověřený tím ve společenské smlouvě. Správou vkladu může být též pověřena banka, i když není zakladatelem. Vlastnické právo přechází na společnost dnem jejího vzniku (§ 60 ObZ). Společník, který v lhůtě 5 let (pokud společenská smlouva nestaví jinak) nesplatil předepsanou hodnotu peněžitého vkladu, je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20% z nesplacené částky, nestanoví-li společenská smlouva jinak. Dalšími možnými sankcemi spojenými s prodlením při splácení vkladů je vyloučení společníka v kadučním řízení (viz oddíl 3. 3. 4.), žaloba na splacení vkladu podle § 131a ObZ, vyloučení společníka rozhodnutím soudu podle § 149 ObZ a ztráta hlasovacích práv.
2. *Příplatkovou povinnost* (§ 121) – pokud tak stanoví společenská smlouva, může valná hromada usnesením společníkům uložit povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu příplatkem mimo kapitál dle výše svých vkladů. Podmínkami jsou: příplatek může být pouze peněžitý, je poskytován mimo vklad i mimo základní kapitál (na výši vkladu společníka ani na výši základního kapitálu nemá vliv) a jeho celková výše nepřevyšuje polovinu základního kapitálu. Společník může poskytnout příplatek se souhlasem valné

hromady, i když tak nestanoví společenská smlouva. Příplatky mohou být společníkům vráceny jen v rozsahu, v jakém převyšují ztráty společnosti.

3. *Povinnost příspěvku do fakultativně vytvořených fondů nebo rezervního fondu nad rámec zákonných požadavků* – tuto povinnost může uložit společenská smlouva nebo stanovy.
4. *Povinnost ručit za závazky společnosti* (§ 105 odst. 1 a § 106 odst. 2) – společníci ruší společně a nerozdílně do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků. Zápisem splacení všech vkladů do obchodního rejstříku ručení zaniká.
5. *Povinnost ručit po zániku společnosti za závazky společnosti* (§ 56 odst. 6) – ručí se stejně jako za trvání společnosti. Pokud se společnost zrušuje s likvidací, ručí společníci za její závazky do výše svého podílu na likvidačním zůstatku, nejméně však v rozsahu, v němž za ně ručili za trvání společnosti.

Nejvýznamnější povinností nemajetkové povahy je *zákaz konkurenčního jednání*. Jelikož ale s.r.o. není osobní společností, v kterých se tato povinnost projevuje plně, a převládá zde už charakter kapitálových společností, vztahuje zákon tuto povinnost pouze na jednatele společnosti (§ 136). Až společenská smlouva může určit, v jakém rozsahu se vztahuje i na společníky. Naopak se vliv smíšeného charakteru s.r.o. a její blízkost k osobním společnostem projevuje v *povinnosti osobně se podílet na činnosti společnosti*. Tuto povinnost ale opět musí upravit společenská smlouva. Konečně povinností neuzákoněnou je *povinnost loajality ke společnosti*, která vyplývá už ze samotné myšlenky, že obchodní společnost bývá zakládána za určitým účelem, ať už podnikatelským nebo nepodnikatelským, proto se dobrovolnou účastí ve společnosti stává tento účel i účelem společníků.

3. 3. 4. Zánik účasti společníka

Důvodů zániku účasti společníka je celá řada. Některé mají původ ve vůli společníka, jiné ve vůli společnosti, popř. soudu, nebo dokonce v právních událostech. Většina důvodů je přímo vyjmenována obchodním zákoníkem v §§ 148 – 150 a další důvody lze do výčtu zařadit na základě interpretace ostatních ustanovení upravujících s.r.o. Důvody zániku účasti společníka jsou následující:

1. *zánik společnosti* – v případě zrušení společnosti s likvidací má každý společník nárok na podíl na likvidačním zůstatku (§ 153 ObZ.),
2. *převod obchodního podílu* (§ 115 ObZ) – k převodu dochází na základě smlouvy o převodu obchodního podílu⁶⁷ nebo v rámci smlouvy o prodeji podniku⁶⁸. Obě smlouvy

⁶⁷ Srov. § 261 odst. 3 písm. a) ObZ.

⁶⁸ Srov. § 261 odst. 3 písm. d) ObZ.

jsou zvláštní smluvní typy upravené obchodním zákoníkem. Řadí se mezi tzv. absolutní obchodní smlouvy,⁶⁹

3. *smrt fyzické osoby-společníka* (§ 116 odst. 2 ObZ) – dědic nastupuje do právního postavení zůstavitele, pokud společenská smlouva dědění nevylučuje. Pokud tak činí, dědic nabývá pouze vypořádací podíl a vlastní obchodní podíl připadá společnosti, která s ním musí naložit podle zákona,
4. *zánik právnické osoby-společníka* (§ 116 odst. 1 ObZ) – obchodní podíl přechází na jejího právního nástupce. Společenská smlouva může přechod vyloučit,
5. *vyloučení společníka v kadučním řízení (valnou hromadou)* (§ 113 odst. 3, 4 ObZ) – při vyloučení společníka, který nesplatil včas svůj splatný vklad nebo jeho část (nebo nesplnil příplatkovou povinnost), musí být splněn postup podle zákona.⁷⁰ Společník má nárok na vypořádací podíl. Obchodní podíl přechází na společnost, která s ním naloží podle zákona,
6. *zrušení účasti společníka soudem* (§ 148 odst. 1 ObZ) - společník nemůže ze společnosti vystoupit na základě jednostranného úkonu. Jedinou možností pro dobrovolný zánik jeho účasti ve společnosti je obrátit se na soud a navrhnout mu, aby zrušil jeho účast ve společnosti, nelze-li na něm spravedlivě požadovat, aby ve společnosti setrval. Žaloba směřuje proti společnosti a je na soudu, aby uvážil vážnost důvodu pro zrušení účasti.⁷¹ Tento postup je vyloučen u společnosti s jediným společníkem,
7. *prohlášení konkursu na majetek společníka, zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku nebo pravomocné nařízení výkonu rozhodnutí postižením obchodního podílu společníka ve společnosti nebo vydání exekučního příkazu k postižení obchodního podílu společníka ve společnosti po právní moci usnesení o nařízení exekuce* – má stejné účinky jako zrušení účasti společníka ve společnosti soudem⁷²,
8. *vyloučení společníka soudem* (§ 149 ObZ) – musí být splněn zákonem stanovený postup⁷³.
Tento způsob zániku účasti společníka ve společnosti doplňuje kaduční řízení, které je

⁶⁹ Pojem absolutní obchodní smlouva vyjadřuje povinnost stran řídit se obchodním zákoníkem, bez ohledu na to, jaká je povaha těchto smluvních stran. To znamená, že i “nepodnikatelé” budou vázáni úpravou obchodního zákoníku.

⁷⁰ Podmínky pro kaduční řízení:

1. společník byl společností vyzván ke splnění své povinnosti pod pohrůzkou vyloučení a byla mu stanovena dodatečná lhůta ke splacení vkladu v délce minimálně tři měsíce,
2. společník svou povinnost do konce dodatečné lhůty nesplnil,
3. valná hromada rozhodla o jeho vyloučení prostou většinou přítomných společníků.

⁷¹ Důvodem může být např. podstatné porušování povinností společností vůči společníkovi.

⁷² Srov. § 148 odst. 2, 3, 4 ObZ.

⁷³ Podmínky pro vyloučení společníka soudem:

1. společník závažným způsobem porušuje svoje povinnosti (ustanovené společenskou smlouvou),
2. společník byl společností k plnění jeho povinnosti vyzván a písemně upozorněn na možnost vyloučení,

omezeno pouze na porušení vkladové a příplatkové povinnosti. Důvodem vyloučení společníka soudem může být porušení jakékoli povinnosti,

9. *dohoda o ukončení účasti* – účast je skončena dohodnou všech společníků, musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy.

Jestliže přešel obchodní podíl na společnost, vzniká společníku, jehož účast ve společnosti zanikla, nebo jeho právnímu nástupci právo na **vypořádací podíl**, který se určuje poměrem obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného. Společnost je povinna vyplatit vypořádací podíl bez zbytečného odkladu poté, co splnila povinnost podle § 113 odst. 5 nebo 6. Podle § 113 odst. 5 a 6 ObZ. může společnost uvolněný podíl převést na jiného společníka nebo třetí osobu. Nepřevede-li takto podíl, musí do 6 měsíců valná hromada rozhodnout buď o snížení základního kapitálu o vklad vyloučeného společníka, nebo o tom, že ostatní společníci převezmou jeho obchodní podíl v poměru svých obchodních podílů za úplatu ve výši vypořádacího podílu. Jinak může soud i bez návrhu společnost zrušit a nařídít její likvidaci.

3. 4. Právní úprava organizační struktury

Společnost s ručením omezeným bývá zařazována do společností kapitálových, popř. smíšených. Pro kapitálové společnosti je charakteristická početnost společníků/akcionářů a zákonem daná organizační struktura. Na rozdíl od osobních společností, není možné, aby se všichni společníci účastnili řízení a kontroly společnosti. S tak velkým počtem akcionářů, kterého některé akciové společnosti mohou dosáhnout, by to bylo nemyslitelné. Existence takové společnosti by byla ohrožena chaosem. I když počet společníků v s.r.o. se může pohybovat v rozmezí jednoho až padesáti, zákon stanoví jednotnou strukturu orgánů společnosti. Řídící a kontrolní funkci zastává valná hromada, výkonným a statutárním orgánem je jeden nebo více jednatelů. Oba dva zmíněné orgány jsou obligatorně zřizovány. Fakultativním orgánem je dozorčí rada, která vykonává kontrolu ve společnosti.

3. 4. 1. Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Můžeme ji chápat jako „zákonem organizované a formalizované shromáždění, jehož funkce spočívá především v tom, aby zde společníci kvalifikovaným způsobem dospěli k vyjádření své společné vůle, pokud jde o zásadní otázky existence a činnosti společnosti i uplatnění svých vlastních společenských

3. s návrhem musí vyslovit souhlas společníci, jejichž vklady představují alespoň jednu polovinu základního kapitálu.

práv.⁷⁴ Její rozhodnutí směřují dovnitř společnosti, kdežto ve vztazích s třetími osobami jednají jednatelé jako statutární orgán společnosti. Valná hromada je tvořena všemi společníky. Ti se zúčastňují jednání valné hromady osobně anebo v zastoupení zmocněnci na základě písemné plné moci. Zmocněncem nesmí být jednatel ani člen dozorčí rady společnosti. Rozhodovací proces probíhá pomocí hlasování, kdy každý společník má jeden hlas na každých 1 000 Kč svého vkladu, neurčuje-li společenská smlouva jiný počet hlasů.

Okruh působnosti valné hromady je podrobně vyčíslen v § 125 odst. 1 ObZ. Podle tohoto ustanovení valné hromadě přísluší např. schválit jednání učiněná jménem společnosti před jejím vznikem, schvalovat řádné, mimořádné a konsolidované a v případech stanovených zákonem i mezitímní účetní závěrky, rozhodovat o rozdělení zisku nebo jiných vlastních zdrojů a o úhradě ztrát, schvalovat stanovy a jejich změny, rozhodovat o změně obsahu společenské smlouvy, o zvýšení či snížení základního kapitálu, jmenovat, odvolat a odměňovat jednatele, členy dozorčí rady nebo likvidátora, vyloučit společníka podle § 113 a 121, aj. Zákon, na rozdíl od úpravy akciové společnosti, umožňuje valné hromadě také vyhradit si rozhodování věcí, které jinak náležejí do působnosti jiných orgánů společnosti (tzv. **atrahovaná působnost**).

Podle § 127 ObZ, k **usnásení schopnosti** valné hromady je zapotřebí přítomnost společníků s alespoň polovinou všech hlasů. Společenská smlouva může stanovit vyšší počet potřebných hlasů. Ve většině případů stačí **k přijetí rozhodnutí** prostá většina hlasů přítomných společníků, pokud zákon nebo společenská smlouva nevyžadují vyšší počet hlasů. Takovou zákonnou **výjimkou** je schvalování a změna stanov, změna obsahu společenské smlouvy, rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu nebo o připuštění nepeněžitěho vkladu či o možnosti započtení peněžitě pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu, dále schvalování smluv uvedených v § 67a⁷⁵ a zrušení společnosti s likvidací. V těchto případech je k přijetí rozhodnutí potřeba dvoutřetinové většiny a forma notářského zápisu. Společenská smlouva může opět stanovit vyšší hranici. Snižuje-li se základní kapitál tak, že se snižují vklady společníků nerovnoměrně, vyžaduje se souhlas všech společníků. V některých případech nemůže společník/společníci vykonávat hlasovací práva, i když je přítomen na valné hromadě. Jedná se o situace, kdy valná hromada rozhoduje např. o jeho nepeněžitěm vkladu, jeho vyloučení, odvolání z funkce orgánu nebo je společník jednoduše v prodlení se splacením vkladu. K hlasům takového společníka se

⁷⁴ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 208.

⁷⁵ Těmito smlouvami jsou smlouva o převodu podniku nebo jeho části, smlouva o nájmu podniku nebo jeho části, smlouva zřizující zástavní právo k podniku nebo jeho části.

nepřihlíží, a to ani při zjišťování usnášeníschopnosti. Společníci, kteří nebyli přítomni na valné hromadě, mohou projevit svůj souhlas s navrhovaným rozhodnutím valné hromady i mimo její jednání ve lhůtě jednoho měsíce. Od této úpravy je nutné odlišit přijímání rozhodnutí mimo valnou hromadu podle § 130 ObZ. Zde osoba, která je jinak oprávněna svolat valnou hromadu, předloží návrh usnesení společnosti všem společníkům k vyjádření s oznámením lhůty, ve které mají učinit písemné vyjádření. Nevyjádří-li se společník ve lhůtě, platí, že nesouhlasí. Následně osoba, která předložila návrh usnesení, oznámí výsledky hlasování jednotlivým společníkům. Většina se počítá z hlasů všech společníků. Vyžaduje-li zákon pořízení notářského zápisu o rozhodnutí valné hromady, musí mít projev vůle společníka, jímž vysloví s návrhem usnesení souhlas, formu notářského zápisu taktéž.

Nestanoví-li zákon, společenská smlouva, popř. stanovy kratší lhůtu, **svolávají valnou hromadu** jednatelé nejméně jednou za rok. Valná hromada, která schvaluje řádnou účetní závěrku, se musí konat nejpozději do šesti měsíců od posledního dne účetního období (§ 128 odst. 1). Požádat o svolání valné hromady mohou společníci, jejichž vklady dosahují alespoň 10 % základního kapitálu. Nesvolají-li jednatelé valnou hromadu do jednoho měsíce od doručení jejich žádosti, jsou společníci oprávněni svolat ji sami. Nemá-li společnost jednatele, je oprávněn svolat valnou hromadu kterýkoli společník. Termín a program valné hromady se písemně oznámí společníkům nejméně 15 dnů přede dnem jejího konání, nestanoví-li společenská smlouva jinak.⁷⁶ Jednání valné hromady řídí její předseda, zvolený ad hoc. O jednání valné hromady se vyhotovuje zápis, jehož vyhotovení a zaslání všem společníkům zajišťuje jednatel.⁷⁷

V rozhodování valné hromady se mohou objevit chyby či nesrovnalosti. Proto zákon umožňuje každému společníkovi, jednatele, likvidátorovi, insolventnímu správci nebo členu dozorčí rady domáhat se na soudu vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, pokud je v rozporu s právními předpisy, zakladatelským dokumentem nebo stanovami. Pro podání návrhu je stanovena prekluzivní objektivní lhůta tři měsíce ode dne konání valné hromady (§ 131 ObZ)

Má-li společnost jediného společníka, vykonává působnost valné hromady tento společník. „Zákon pro jeho rozhodnutí předepisuje formální požadavky – písemnou formu a

⁷⁶ „Při absenci jiné úpravy ve společenské smlouvě, je povinností společnosti pozvánku na valnou hromadu odeslat tak, aby mohla být společníkovi doručena ve lhůtě stanovené § 129 odst. 1 obch. zák., tj. aby mohla být doručena nejméně 15 dnů přede dnem konání valné hromady. Jen tak bude zajištěno, aby společník byl o tom, že se bude valná hromada konat, informován s dostatečným časovým předstihem.“ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 590/2009, ze dne 29.7.2009.

⁷⁷ Srov. § 129 ObZ.

podpis. Forma notářského zápisu je předepsána pouze pro rozhodnutí o záležitostech, v nichž musí být pořízen notářský zápis o rozhodnutí valné hromady.“⁷⁸

3. 4. 2. Jednatel

Jednatel, popř. jednatelé jsou statutárním orgánem s.r.o. Řídí se zásadami a pokyny schválenými valnou hromadou, pokud jsou v souladu s právními předpisy a stanovami. Jejich porušení nemá vliv na účinky jednání jednatelů vůči třetím osobám.

Z ustanovení § 194 odst. 7, platného pro představenstvo akciové společnosti, vyplývají **požadavky i pro osobu jednatele** s.r.o. Jednatel může být fyzická osoba, starší 18 let, plně způsobilá k právním úkonům, která je bezúhonná ve smyslu zákona o živnostenském podnikání⁷⁹ a u níž nenastala skutečnost, jež je překážkou provozování živnosti podle zákona o živnostenském podnikání⁸⁰. Jednatele jmenuje valná hromada z řad společníků nebo jiných fyzických osob.⁸¹ „Vztah společnosti a jednatele se řídí zákonem, společenskou smlouvou, smlouvou o výkonu funkce, je-li uzavřena (§ 66 odst. 2) nebo přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě (§ 566 - § 576 ObZ). Činnost jednatele nevykonává fyzická osoba v pracovním poměru, a to ani v případě, že není společníkem.“⁸²

Jednatelé vykonávají **dvojitou působnost**, vnitřní a vnější. Působení jednatelů ve vnitřních vztazích společnosti se soustředí na obchodní vedení společnosti⁸³ a na řádné vedení předepsané evidence a účetnictví. Jednatelé jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře a zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu. Ve vnějších vztazích jedná společnost skrze statutární orgán, jednání jednatelů je přímým jednáním společnosti, nejedná se o její zastupování. Jednatelské oprávnění může být omezeno společenskou smlouvou, stanovami nebo valnou hromadou. Tato omezení působí ale jen uvnitř společnosti, vůči třetím osobám jsou neúčinná. Zákonná úprava vnějších vztahů chybí, proto je dobré

⁷⁸ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 215.

⁷⁹ Podle § 6 odst. 2 zákona o živnostenském podnikání se za bezúhonnou se pro účely tohoto zákona nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchan v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.

⁸⁰ Srov. § 8 ŽivZ. Živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, nebo byl zamítnut insolvenční návrh pro nedostatek majetku, nebo byl uložen trest či sankce zákazu činnosti týkající se provozování živnosti v oboru nebo v příbuzném oboru.

⁸¹ Srov. RADA, Ivan. *Jednatelé s.r.o., Představenstvo a.s.: práva, povinnosti, odpovědnost*. Praha: LINDE nakladatelství s.r.o., 2003, s. 12-13.

⁸² LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 117.

⁸³ Má-li společnost více jednatelů, vyžaduje se souhlas většiny jednatelů, nestanoví-li společenská smlouva jinak. V této oblasti nicméně nikdo není oprávněn dávat jednatelům pokyny. Ani valná hromada.

stanovit způsob, jakým statutární orgán jedná, zvláště je-li kolektivní, ve společenské smlouvě. Zákon pouze stanoví, že pokud je jednatelů více, je oprávněn jednat jménem společnosti každý z nich samostatně, nestanoví-li společenská smlouva nebo statuty jinak.

Jednatel při výkonu své funkce získává cenné kontakty a informace. Konflikt zájmů společnosti a zájmů jednatele by mohl ohrozit společnost, proto je řešen *zákazem konkurenčního jednání* v ustanovení § 136 ObZ.

Jednatelská funkce může zaniknout *odvoláním valnou hromadou (§ 125 odst. 1 písm. f), odstoupením, uplynutím funkčního období stanoveného společenskou smlouvou, ztrátou způsobilosti k výkonu funkce, smrtí jednatele nebo zánikem společnosti s likvidací.*⁸⁴ Jestliže jednatel zemře, odstoupí z funkce, je odvolán nebo jinak skončí jeho funkční období, musí valná hromada do tří měsíců zvolit nového jednatele.

3. 4. 3. Dozorčí rada

„Dozorčí rada je vnitřním kontrolním orgánem společnosti, jehož význam je značný zejména tam, kde má společnost větší počet společníků, vyvíjí odborně náročně činnosti či provozuje větší počet živností.“⁸⁵ Je fakultativním orgánem, zřizovaným, pokud tak stanoví společenská smlouva nebo zvláštní zákon.

Dozorčí rada musí mít alespoň tři členy, kteří jsou voleni valnou hromadou. Členem nemůže být jednatel společnosti a musí splňovat stejné požadavky jako jednatele, stanovené v § 194 odst. 7 ObZ. Zákaz konkurence se vztahuje na členy dozorčí rady stejným způsobem jako na jednatele.

Podle § 138 ObZ dozorčí rada:

- a) dohlíží na činnost jednatelů,
- b) nahlíží do obchodních a účetních knih a jiných dokladů a kontroluje tam obsažené údaje,
- c) přezkoumává řádnou, mimořádnou a konsolidovanou, popř. i mezitímní účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty a předkládá své vyjádření valné hromadě,
- d) podává zprávy valné hromadě ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou, jinak jednou ročně.

Její členové jsou oprávněni účastnit se valné hromady a musí jim být uděleno slovo, kdykoli o to požádají, nemohou však hlasovat. Rada může také valnou hromadu při výjimečných okolnostech sama svolat, jestliže to vyžadují zájmy společnosti.

⁸⁴ Srov. LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 119.

⁸⁵ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právníkové osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 220.

3. 5. Zrušení a zánik společnosti s ručením omezeným

Zákonná úprava zrušení a zániku s.r.o. není příliš rozsáhlá. Naopak odborná literatura se tomuto tématu věnuje zpravidla podrobně. Stejně jako při zrodu společnosti, tak i konec její existence je rozčleněn do 2 etap – zrušení a zániku.

3. 5. 1. Zrušení společnosti

Zrušení lze definovat jako právní skutečnost, která směřuje k ukončení existence subjektu podnikání a je pro ukončení existence nezbytná.⁸⁶ Zrušení společnosti může být dobrovolné nebo povinné (na základě rozhodnutí soudu či jiné právní skutečnosti), s likvidací či bez ní. Smrt společníka samo o sobě nezapříčiňuje zrušení společnosti automaticky ze zákona, jak je tomu u veřejné obchodní společnosti, ale může být důvodem pro zrušení, jmenovaným společenskou smlouvou.

S.r.o. se dle § 151 ObZ ruší:

1. podle obecné úpravy v § 68⁸⁷,
2. rozhodnutím soudu na žádost společníků z důvodu a za podmínek stanovených ve společenské smlouvě,
3. z jiných důvodů uvedených ve společenské smlouvě.

„Zvláštní případy zrušení:

- a) všechny obchodní podíly se spojí v rukou jednoho společníka, přičemž vklady na ně připadající nejsou ještě splaceny. V takovém případě je společník povinen předvést část obchodního podílu na jinou osobu nebo do tří měsíců vklady zcela splatit. Neučiní-li tak, soud společnost i bez návrhu zruší a nařídí její likvidaci (§ 119),
- b) obchodní podíl (např. vyloučeného společníka) přejde na společnost a ta s ním nenaloží v souladu s § 113 odst. 6 ObZ.“⁸⁸

⁸⁶ Srov. LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 76.

⁸⁷ Podle § 68 odst. 3 se společnost zrušuje:

- a) uplynutím doby, na kterou byla založena,
- b) dosažením účelu, pro který byla založena,
- c) dnem uvedeným v rozhodnutí společníků nebo orgánu společnosti o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí bylo přijato, dochází-li ke zrušení společnosti s likvidací,
- d) dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci,
- e) dnem uvedeným v rozhodnutí společníků nebo orgánu společnosti, pokud dochází k zániku společnosti v důsledku fúze, převodu jmění na společníka nebo v důsledku rozdělení, jinak dnem, kdy bylo toto rozhodnutí přijato,
- f) zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je zcela nepostačující.

⁸⁸ LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva*. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009, s. 122.

Likvidace je zákonem řízený postup, při němž po tom, co byla zjištěna velikost likvidačního zůstatku, dochází k mimosoudnímu vyrovnání majetkových vztahů zanikající právnické osoby. Pokud dochází ke zrušení společnosti s likvidací, musí být valnou hromadou, popř. soudem jmenován likvidátor, který má nárok na odměnu. S.r.o. vstupuje do likvidace ke dni svého zrušení, nestanoví-li zákon něco jiného. Vstup do společnosti se zapisuje do obchodního rejstříku a po dobu likvidace se užívá firma s dovětkem „v likvidaci“. Vstupem společnosti do likvidace dochází k omezení působnosti jednatelů, kteří mohou nadále vykonávat svoji působnost jen v rozsahu potřebném pro likvidaci, a jen do jmenování likvidátora. Po jmenování je likvidátor oprávněn vykonávat působnost, která jinak přísluší jednatelům společnosti, avšak pouze v rozsahu potřebném pro likvidaci společnosti. Při výkonu této působnosti především plní závazky společnosti, uplatňuje její pohledávky a přijímá plnění, která jí náleží. Zastupuje také společnost před soudy a jinými orgány, uzavírá smíry a dohody o změně a zániku práv a závazků a vykonává práva společnosti. Nemůže však přejímat nové závazky v předmětu podnikání společnosti. Jakmile likvidátor ukončí všechny úkony nezbytné k provedení likvidace, sestaví bez zbytečného odkladu zprávu o průběhu likvidace s návrhem na rozdělení čistého majetkového zůstatku a účetní závěrku.⁸⁹ Likvidace končí rozdělením likvidačního zůstatku nebo použitím prostředků z výtěžku z prodeje majetku k uspokojení věřitelů anebo převzetím majetku věřiteli k úhradě jejich pohledávek anebo odmítnutím věřitelů převzít majetek k úhradě dluhů. Při zrušení společnosti s likvidací má každý společník nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Ten se určuje poměrem obchodních podílů, nestanoví-li společenská smlouva něco jiného (§ 153ObZ). Do 30 dnů po skončení likvidace podá likvidátor návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku. Jestliže se po skončení likvidace společnosti zjistí dosud neznámý majetek nebo se objeví potřeba jiných nezbytných opatření souvisejících s likvidací, rozhodne soud na návrh státního orgánu, společníka, věřitele nebo dlužníka o obnovení likvidace společnosti.

Likvidace není podle § 68 odst. 2 ObZ potřebná, přechází-li její jmění na právního nástupce, a to způsobem fúze, rozdělením a převodem obchodního jmění na společníka. Jedná se o „tzv. přeměny společnosti s ručením omezeným, kdy se právním nástupcem zrušené společnosti může stát jiná obchodní společnost nebo obchodní společnost nově vzniklá nebo společník původní obchodní společnosti. Pokud se mění jen právní forma společnosti na jinou obchodní společnost nebo družstvo, původní společnost nezaniká, ale pokračuje nadále

⁸⁹ Srov. BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, s. 301 – 309.

jako totožný subjekt jen vnitřně přeměněný tak, aby jeho struktura a právní postavení společníků odpovídaly nové právní formě.“⁹⁰

3. 5. 2. Zánik společnosti

S.r.o. zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Společnost, která se účastnila přeshraniční fúze, zaniká dnem zápisu přeshraniční fúze do obchodního rejstříku nebo do zahraničního obchodního rejstříku (§ 68 odst. 1 ObZ).

3. 5. 3. Neplatnost společnosti

Úprava neplatnosti společnosti v § 68a ObZ poskytuje řešení pro případy, kdy byl proces konstituování společnosti stížen vadami, pro které by bylo možné pochybovat, zda společnost vůbec po právu vznikla. Po vzniku společnosti se již nelze dovolávat zrušení rozhodnutí, jímž se povoluje zápis společnosti do obchodního rejstříku, a nelze se ani domáhat určení, že společnost nevznikla. Takový postup by ohrožoval postavení věřitelů. Z toho důvodu zákon umožňuje soudu prohlásit i bez návrhu neplatnost společnosti, a to např. z důvodu neexistence zakladatelského dokumentu, nedovoleného předmětu podnikání, nezpůsobilosti všech zakládajících společníků k právním úkonům, aj. taxativně stanovených důvodů.

Ke dni právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti společnosti vstupuje společnost do likvidace. Proto se jedná svým způsobem o zrušení společnosti, avšak za zvláštních okolností a se specifickými následky. Je zde dán mnohem větší důraz na ochranu věřitele. Příkladem může být povinnost společníků splatit nesplacené vklady, která trvá, pokud to vyžaduje zájem věřitelů na splnění závazků neplatné společnosti. Právní vztahy, do nichž neplatná společnost vstoupila totiž nejsou neplatností společnosti dotčeny.

⁹⁰ ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právníkové osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 235.

3. 6. Daňová problematika společnosti s ručením omezeným

„Zisk vyprodukovaný s.r.o. je, resp. může být zdaněn ve dvou stupních:

- u společnosti daní z příjmu právnických osob,
- u společníka jako podíl na zisku (daní z příjmů právnických či fyzických osob podle toho, zda je společník právnickou či fyzickou osobou – dále jen DZPPO a DZPFO)“⁹¹

Zisk vyprodukovaný s.r.o. podléhá po příslušných úpravách DZPPO stejným způsobem jako např. akciová společnost nebo družstvo. Ani zdanění podílů na zisku u s.r.o. (kde je považovaný za příjem z kapitálového majetku) se od úpravy akciové společnosti a družstva nemění. Díky svému způsobu zdanění podílu na zisku u společníka se s.r.o. řadí mezi kapitálové společnosti, jelikož v.o.s., jakožto osobní obchodní společnost, neplatí DZPPO, ale zisk je zdaňován pouze u společníků jako DZPFO (podíl na zisku společníka v.o.s. je považován za příjem z podnikání).

S.r.o. musí z vytvořeného zisku zaplatit DZPPO bez ohledu na to, zda vytvořený zisk bude či nebude rozdělovat mezi společníky.⁹² Sazba daně u **DZPPO** činí **19 %**. Tato sazba daně se vztahuje na základ daně snížený o položky odčitatelné od základu daně podle § 34 ZDP a o hodnoty poskytnutých darů podle §20 odst. 7 a 8 ZDP, který se zaokrouhluje na celé tisícičkoruny dolů.

Daň z příjmu právnických osob musí s.r.o. zaplatit za každé zdaňovací období, za které vytvoří kladný základ daně. Výplata podílu na zisku, který je průběžně vytvářen, však může být rozhodnutím valné hromady přesunuta do budoucna. V tom případě dojde i ke zdanění podílu na zisku až v budoucnu, podle aktuální sazby daně, protože pro zdanění podílu na zisku není důležité k jakému účetnímu období se přiznává, ale rozhodující je okamžik sražení srážkové daně z podílu na zisku.⁹³ „V případě společníka, který je fyzickou osobou, představuje podíl na zisku s.r.o. (jedná se o podíl na zisku, na který má společník nárok podle § 123 ObZ) příjem z kapitálového majetku podle § 8 odst. 1 písm. a) ZDP. Podíl na zisku náležející společníkovi, který je právnickou osobou, podléhá stejnému režimu zdanění

⁹¹ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2009, s. 63.

⁹² Srov. BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2009, s. 66.

⁹³ Příklad: Valná hromada se v roce 2003 usnese, že ten rok nebudou vypláceny podíly na zisku. Stejně tak se stane v letech 2005 a 2006. V roce 2008 pak společníci na valné hromadě rozhodnou o rozdělení nerozděleného zisku z minulých let, jehož součástí bude i zisk vytvořený za rok 2003, 2005 a 2006. Pro tento případ se použije sazba srážkové daně platná ve zdaňovacím období roku 2008.

srážkovou daní jako podíl na zisku plynoucí společníkovi – fyzické osobě.“⁹⁴ Daň ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně (§15 ZDP) a o odčitatelné položky od základu daně (§34 ZDP) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činí **15 %** (§ 16 ZDP).

K vývoji sazeb DZPPO a DZPFO lze konstatovat, že v průběhu posledních 10 let zaznamenaly značné snížení. Před 1. 1. 2000 činila sazba daně u DZPPO – společnosti 35% a vyplácené podíly na zisku podléhaly srážkové dani 25%.⁹⁵ Tento vývoj přispívá nemalou měrou k rozvoji podnikání v rámci společností s ručením omezeným.

⁹⁴ BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2009, s. 68.

⁹⁵ Srov. BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2009, s. 66 a 106.

4. Právní úprava společnosti s ručením omezeným ve Francii a její srovnání s českou právní úpravou

Francouzský výkladový slovník Larousse charakterizuje společnost s ručením omezeným jako „společnost, jejíž kapitál je rozdělen na společenské (obchodní) podíly, které mohou být postoupeny cizím osobám pouze se svolením většiny společníků, jejichž vklady tvoří alespoň tři čtvrtiny základního kapitálu, a jejíž společníci odpovídají za ztráty jen do výše svých vkladů.“⁹⁶

V širších souvislostech se francouzská společnost s ručením omezeným velmi podobá té české. Není třeba hledat komplikované vysvětlení. S.r.o. patří mezi nejmladší typy společností, proto její krátký vývoj neumožňoval přílišnou diverzitu v jednotlivých zemích. Druhým podstatným faktorem jsou pak harmonizační tendence Evropské unie. Stejně, nebo alespoň podobné parametry společnosti ulehčují volný pohyb služeb a svobodu usazování.

I když podobnosti převažují nad odlišnostmi, přesto se francouzská právní úprava s.r.o. v některých bodech liší. Následující výklad by měl problematiku společnosti s ručením omezeným ve francouzském právu osvětlit, přiblížit a především upozornit na rozdíly ve francouzské a tuzemské právní úpravě.

4. 1. Právní charakteristika

Právní úprava společnosti s ručením omezeným je v Code de commerce rozčleněna do dvou oblastí. Její vznik a existence je upravena v čl. L. 223-1 až L. 223-43. Čl. L. 241-1 až L. 241-9 obsahují seznam přestupků vztahujících se k s.r.o.

Také ve francouzském právu má s.r.o. místo na půli cesty mezi osobními a kapitálovými společnostmi, čímž přináší výhody z obou skupin. A i zde představuje nejrozšířenější právní formu obchodní společnost. Důkazem jsou statistiky francouzského Národního úřadu statistiky a ekonomických studií (l'Institut national de la statistique et des études économiques – l'INSEE). V lednu 1993 bylo ve Francii evidováno 591 102 s.r.o. (oproti 169 296 a.s. a 30 285 v.o.s.). K 1. lednu 2007 už to bylo 1 550 637, což představovalo 47,82% všech typů obchodních společností. V roce 2008 tvořila s.r.o. 91% ze všech 161 800 nově vytvořených obchodních společností, v roce 2009 pak 85% ze 152 300⁹⁷. Význam těchto

⁹⁶ LAROUSSE [online], [cit. 9. září 2010]. Dostupné na < <http://www.larousse.fr/encyclopedie/nom-commun-nom/soci%C3%A9t%C3%A9/92324>>.

⁹⁷ HAGEGE, C., MASSON, C. *La création d'entreprise en 2009 dopée par les auto-entrepreneurs* [online], Division Répertoire statistique et autres infrastructures, Insee, [cit. 9. září 2010]. Dostupné na <http://www.insee.fr/fr/themes/document.asp?ref_id=ip1277>.

čísel se znásobí, když si uvědomíme, že francouzské obchodní právo čítá více typů obchodních společností než česká právní úprava. Kromě veřejné obchodní společnosti (la société en nom collectif – SNC), komanditní společnosti (la société en commandite simple – SCS), akciové společnosti (la société anonyme – SA) a společnosti s ručením omezeným (la société à responsabilité limitée – SARL) zná Code de commerce ještě komanditní společnost na akcie (la société en commandite par actions – SCA), zjednodušenou akciovou společnost (la société par actions simplifiées – SAS) a evropskou společnost (la société européenne – SE). Přes tuto rozmanitost s.r.o. představuje svým počtem polovinu všech obchodních společností ve Francii.

Tento typ společnosti se může vyskytovat v různých formách, v závislosti na činnosti a dotyčných společnících takové společnosti. Existuje *s.r.o. s měnitelným kapitálem* (la SARL à capital variable), jehož kapitál může být kdykoli změněn a společník může kdykoli zrušit svou účast na společnosti, *tisková s.r.o.* (la SARL de presse), která se zaměřuje na oblast tisku médií, *rodinná s.r.o.* (la SARL de famille), pro níž jsou charakteristické příbuzenské vztahy mezi společníky, a *jednočlenná s.r.o.* (l'ÉURL).

Charakteristickými znaky francouzské společnosti s ručením omezeným jsou:

- s.r.o. je tvořena minimálně **dvěma společníky**, **maximální počet je sto** společníků. Společníkem může být fyzická i právnická osoba,
- **výše základního kapitálu** je libovolně určená společníky ve stanovách, v závislosti na velikosti a účelu společnosti. Zákon ze dne 1. srpna 2003 zrušil tehdejší výši kapitálu 7 500 eur a ustanovil ji **na symbolickém 1 euru**,
- **kapitál je rozdělen na stejné společenské (obchodní) podíly**, které nejsou omezeny minimální nominální hodnotou. Rozdělení podílů je upřesněno ve stanovách, aby bylo možné určit rozmístění sil ve společnosti (majoritní společníci vs. minoritní společníci). Obchodní podíly musí být upsány společníky v celé své výši při podpisu stanov,
- společníci jsou **odpovědní za závazky společnosti do výše svého upsaného vkladu**,
- **společníci nemají povahu obchodníků**⁹⁸ a jedenkrát za rok se scházejí na řádné valné hromadě (l'assemblée générale ordinaire – AGO),
- společnost je **řízena jedním či více jednatelem**, kteří musí být fyzickými osobami, jmenovanými z řad společníků nebo „zvenčí“. Jejich jmenování a jejich pravomoce jsou specifikovány ve stanovách nebo v samostatném dokumentu,
- **smrt společníka** ani jednatele **nezpůsobuje zánik společnosti**,

⁹⁸ Naopak v osobních společnostech se společníci v.o.s. a komplementáři k.s. stávají v okamžiku vzniku jejich účasti ve společnosti ze zákona obchodníky.

- **postoupení podílu** na osobu odlišnou od společníka je podmíněno předchozím **povolením většiny společníků**, jejichž vklady tvoří alespoň **tři čtvrtiny základního kapitálu**. Pokud není většina získána, musí být podíl vykoupen od postupitele dalšími společníky. Naopak postoupení podílu mezi společníky, manželi, ascendenty a descendenty je neomezené.

4. 2. Založení a vznik společnosti s ručením omezeným

„Založení společnosti s ručením omezeným je značně jednoduché. Při dodržení hmotněprávních podmínek postačí stejně jako u osobních společností písemný zakládací právní úkon, který uzavřou všichni společníci, jeho zveřejnění a konečně splnění běžných formalit u registrátora obchodního soudu.“⁹⁹

4. 2. 1. Společenská smlouva

Dva a více společníků sepisují společenskou smlouvu. Čtyři základní obecné podmínky, které musí být splněny, aby byla dohoda platná, stanoví občanský zákoník (le Code civil) v čl. 1108.

1. Musí zde být souhlas všech společníků k uzavření smlouvy a založení společnosti – souhlas musí být upřímný, bez vad a omylů, neučiněný pod nátlakem ani fyzickým ani psychickým.
2. Společníci musí mít způsobilost k právním úkonům.
3. Předmět smlouvy musí být možný, dovolený a svobodně zvolený.
4. Pohnutka a účel uzavření smlouvy nesmí být nedovolený.

4. 2. 2. Stanovy

Na rozdíl od tuzemské úpravy, francouzská s.r.o. musí povinně sepisovat stanovy. Ty jsou základním dokumentem, který upravuje vznik, organizaci a existenci společnosti.

Stanovy musí mít písemnou formu, buď v podobě notářsky ověřené listiny (povinné, pokud je učiněn věcný vklad v podobě nemovitosti¹⁰⁰) nebo soukromoprávní listiny.

Z věcného hlediska musí obsahovat následující:

- 1) *právní formu společnosti* – tou je SARL (společnost obchodní podle formy¹⁰¹),

⁹⁹ MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 89.

¹⁰⁰ Podrobněji k druhům vkladů viz pododdíl 4.3.3.2.

¹⁰¹ Čl. L. 210-1 Code de commerce (Obchodní zákoník) dělí obchodní společnosti na

- 2) *dobu, na kterou je společnost zakládána* – max. 99 let, poté může být obnovena,
- 3) *obchodní firmu* – fantazijní nebo tvořená jménem jednoho či více společníků, následována slovy “Société à responsabilité limitée“ nebo “SARL“,
- 4) *sídlo společnosti*,
- 5) *základní kapitál* – může být snížen až na symbolické 1 euro, nebo může být popř. měnitelný,
- 6) *předmět podnikání* – pojišťovny (les sociétés d’assurance), spořitelny (les sociétés d’épargne) a společnosti pro podporování spoření (les sociétés de capitalisation) nemohou podnikat ve formě s.r.o (čl. L. 223-1 C.de com.),
- 7) *ocenění každého věcného vkladu*,
- 8) *počet a způsob rozdělení obchodních podílů mezi společníky* – každý společník musí být ve stanovách identifikován.¹⁰²

Fakultativně si společníci mohou ve stanovách sjednat:

- jednatele,
- mandát daný jednomu nebo více společníkům pro jednání jménem budoucí společnosti před její vznikem,
- doložku omezující pravomoc jednatele (i při překročení omezení je společnost vázána jeho jednáním),
- doložku upravující souhlas k postoupení podílu,
- podmínky upravující likvidaci společnosti.¹⁰³

Změna stanov je možná. Postup při jejím schvalování se liší podle toho, o jako změnu se jedná. Mezi změnou právní formy společnosti a např. změnou sídla společnosti je rozdíl, a to nejen ve významu a dopadu takového právního úkonu, ale i ve způsobu rozhodování o takové změně.

- a) Změna se netýká změny právní formy společnosti – může se jednat např. o změnu předmětu podnikání nebo změnu sídla společnosti. Podstatné je, kdy byla společnost založena, neboť v roce 2005 došlo ke změnám.

1. S.r.o. byla založena před vyhlášením zákona č. 2005-882 z 2. srpna 2005

- jedná se o mimořádné rozhodnutí společníků
- kvorum není vyžadované

a) obchodní společnosti podle formy (la société commerciale par la forme) – těmi jsou obchodní společnosti upravené obchodním zákoníkem, tj. SNC, SCS, SARL a SA,

b) obchodní společnosti podle předmětu (la société commerciale par l’objet) – jedná se o společnosti většinou občansko-právní, jejichž obchodněprávní povaha je dána předmětem podnikání.

¹⁰² Srov. BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monnet, 2007, s. 14.

¹⁰³ Tamtéž.

- pro rozhodnutí je potřebná **tříčtvrteční většina** všech obchodních podílů
 - minoritní společníci představující 26% obchodních podílů mohou rozhodnutí blokovat (majoritní společníci by se následně mohli pokusit před soudem dovolávat zneužití menšiny)
2. *S.r.o. byla založena po vyhlášení zákona č. 2005-882 z 2. srpna 2005*
- pro první svolanou schůzi je potřebné dosáhnout **kvorum** tvořené společníky reprezentujícími **1/4** obchodních podílů, při druhém hlasování je to **1/5** obchodních podílů
 - pro rozhodnutí je nutné získat **většinu** společníků reprezentujícími **2/3** z přítomných obchodních podílů (čili minimálně 2/3 z 1/4 nebo 1/5 obchodních podílů)
- b) Změna právní formy společnosti – o změnu právní formy *stricto sensu* se nejedná při změně SARL na jednočlennou EURL a naopak.
1. *Obligatoční změna právní formy*
- společnost má více jak 100 společníků
 - společnost se může změnit např. na akciovou společnost (SA), komanditní společnost (SCS), komanditní společnost na akcie (SCA) nebo zjednodušenou akciovou společnost (SAS)
 - společníci mají na rozhodnutí o změně jeden rok, pokud tak neučiní, společnost je automaticky zrušena (čl. L. 223-3 C. de com.)
2. *Fakultativní změna právní formy*
- společnost se mění na veřejnou obchodní společnost (SNC), komanditní společnost (SCS), komanditní společnost na akcie (SCA) nebo zjednodušenou akciovou společnost (SAS)
 - pro změnu na SNC, SCS a SCA je potřeba dosáhnout **jednomyslnosti** (l'unanimité) (čl. L. 223-43 C.de com.), dobrovolná změna na akciovou společnost (SA) vyžaduje většinu, která je potřebná pro jiné změny statut (**3/4 nebo 2/3** z přítomných obchodních podílů) (čl. L. 223-43 C.de com.)

4. 2. 3. Náležitosti publicity

Aby mohla společnost vzniknout, musí být splněny formální požadavky publicity. Úprava publicity není zahrnuta do zákonných ustanovení obchodního zákoníku, ale je obsažena v prováděcích (reglementárních) ustanoveních, které ho doprovázejí.

Nejprve musí být založení publikováno na lokální úrovni v *Deníku zákonných oznámení* (le Journal des annonces légales – **JAL**). Poté dojde k zápisu do *Registru obchodu a společností* (le Registre du commerce et des sociétés – **RCS**), který je přístupný veřejnosti. Proces publicity je završen vyhlášením v celonárodním *Úředním věstníku občanskoprávních a obchodněprávních oznámení* (le Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales – **BODACC**). Trojitý systém publicity má zajistit, aby byla široká veřejnost informována o záležitostech podnikatelských subjektů a mohla podávat případné námitky a podněty v souvislosti s konkrétní společností. Především pro osobu věřitele představuje publicita užitečný nástroj obrany. V měsícnících JAL a BODACC jsou zveřejňovány i jiné informace o podnikatelích, např. veřejné nabídky akcií, změny v osobě jednatele, zrušení společnosti apod.

Co se týče stanov, ty jsou předkládány na spisovně obchodního soudu (le greffe du tribunal de commerce), aby mohlo dojít k zápisu společnosti do registru.

4. 3. Fungování společnosti

Život společnosti se řídí danými pravidly. Setkáváme se zde s orgány pověřenými řízením společnosti, její kontrolou a kolektivním rozhodování společníků.

4. 3. 1. Jednatel

4. 3. 1. 1. Vznik funkce, funkční období, zánik funkce jednatele

„Společnost s ručením omezeným je spravována jedním nebo více jednately, kteří mohou a nemusí být společníky, musí se však jednat o fyzické osoby.“¹⁰⁴ Právnícká osoba jím být nemůže. Po jednately se nevyžaduje obchodněprávní způsobilost¹⁰⁵ (jednatelym tedy může být mladiství, kterého zplnoletil soud.), ale inkompabilita funkcí a vyhlášení úpadku na jednatelyv majetek představuje překážku pro řádný výkon funkce. V tom případě nesmí jednately funkci vykonávat.¹⁰⁶

Jednatel je **jmenován** ve stanovách nebo v samostatném pozdějším aktu jedním nebo vícero společníky, reprezentujícími více jak polovinu všech společenských podílů (= absolutní většina). V případě neúspěšné volby stačí většina z přítomných hlasů (= relativní většina).¹⁰⁷

¹⁰⁴ MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 91.

¹⁰⁵ Francouzský právní řád rozlišuje způsobilost občanskoprávní (tedy způsobilost k právům a způsobilost k právním povinnostem) a obchodněprávní. Způsobilost obchodněprávní, tzn. k obchodněprávním úkonům, vzniká plnoletostí. Dřívější zplnoletnění soudem nemá na ni vliv.

¹⁰⁶ Srov. HESS-FALLON, Brigitte, SIMON, Anne-Marie. *Droit commercial et des affaires*. 9. vydání. Paris: Dalloz, 1995, s. 115.

¹⁰⁷ Srov. MERLE, Philippe. *Droit commercial. Sociétés commerciales*. 5. vydání. Paris: Dalloz, 1996, s. 178.

Pokud ve stanovách chybí délka funkčního období, je jednatel jmenován na dobu existence společnosti, což může být teoreticky 99 let (obnovitelné).

Zánik funkce jednatele nastává z různých důvodů:

- **smrtí** - v případě smrti jediného jednatele, může auditor (le commissaire aux comptes) nebo kterýkoli společník svolat valnou hromadu, na které bude zvolen náhradní jednatel (čl. L.223-27 C. de com.).
- **odstoupením s funkce** - jednatel může vždy odstoupit z funkce. Jeho demise (la démission) musí být zveřejněna v Registru obchodu a společností, v JALu i BODACCu. Pokud dojde k demisi jednatele příliš rychle, nečekaně a v nevhodnou dobu, umožňuje to společnosti uplatňovat na něm náhradu škody (les dommages-intérêts)
- **odvoláním z rozhodnutí společníků** – společníci potřebují získat absolutní většinu (víc jak polovinu všech společenských podílů), v případě neúspěchu pak relativní většinu (většinu přítomných hlasů). Jednatel se účastní hlasování. Pokud je jednatel odvolán bez spravedlivého důvodu (sans juste motif), může se domáhat náhrady škody (čl. L.223-25 C. de com.).
- **odvoláním z rozhodnutí soudu** – na návrh všech společníků, z legitimního důvodu (čl. L.223-25 C. de com.).

4. 3. 1. 2. *Působnost jednatele*

Jednatel je orgánem jednak řídícím, jednak reprezentativním.¹⁰⁸ Z těchto dvou funkcí vyplývají dvě oblasti, kterými působnost jednatele směřuje. Je to směrem dovnitř společnosti a směrem vně k třetím osobám.

Vnitřní působnost by měla být upravena stanovami. Pokud tak není učiněno, jednatel má pravomoc činit vše, pokud je takové jednání v zájmu společnosti. V případě plurality jednatelů, vykonává každý jednatel působnost samostatně. Má pouze právo oponovat každý zákrok jiného jednatele, který zatím nenabyl právní moci. Takové jednání však nemá vliv na třetí osobu (čl. L.223-18 C. de com.).

Pod hrozbou neplatnosti právního úkonu, jednatel ani jiný společník-fyzická osoba si nesmí brát od společnosti půjčku, nechat si společností schválit nekrytý úvěr nebo překročení bankovního účtu, nebo si nechat společností ručit za své závazky vůči třetím osobám (čl. L.223-21 C. de com.).

Ve vnějších vztazích těží jednatel z nejširších možných pravomocí jednat za všech okolností jménem společnosti vůči třetím osobám. S výhradou těch pravomocí, které jsou

¹⁰⁸ Srov. HESS-FALLON, Brigitte, SIMON, Anne-Marie. *Droit commercial et des affaires*. 9. vydání. Paris: Dalloz, 1995, s. 116.

výslovně zákonem svěřeny společníkům (čl. L.223-18 C. de com.). Jednatel může rozhodovat o změně sídla v rámci jednoho département-u nebo o harmonizaci stanov s novou právní úpravou, jestliže tato rozhodnutí budou následně schválena společníky reprezentujícími minimálně 3/4 společenských podílů (čl. L.223-18 C. de com.).

Stanovy mohou obsahovat *doložky omezující jednatelská oprávnění*. Ty jsou však nenamítatelná vůči třetím osobám. Stejně tak je společnost vázána jednáním jednatele, kterým došlo k překročení předmětu podnikání společnosti, ledaže by společnost dokázala, že třetí osoba o překročení věděla (čl. L.223-18 C. de com.)

4. 3. 1. 3. Odpovědnost jednatele

Jednatel společnosti nesmí brát svou funkci lehkomyšlně. Musí ji vykonávat řádně. Proto je na jeho ramena kladena větší odpovědnost než na řadového společníka. Jednatelé mají odpovědní občanskoprávní a odpovědnost v rámci kolektivního řízení.

Odpovědnost občanskoprávní spočívá v individuální nebo solidární (podle konkrétního případu) odpovědnosti jednatelů vůči společnosti, společníkům a třetím osobám *za porušení zákonných nebo reglementárních ustanovení vztahujících se k s.r.o., za porušení stanov nebo za pochybení v řízení společnosti*. Jestliže se na škodném jednání účastnilo více jednatelů, rozhodne soud o výši účasti na náhradě každého z nich (čl. L.223-22 C. de com.).

Pokud v **případě soudního narovnání nebo likvidace (kolektivního řízení)** soud zjistí nedostatek jmění společnosti, které bylo zapříčiněno i chybným řízením společnost, může soud podle míry zavinění uložit jednatele úhradu části nebo celého dluhu společnosti (čl. L.651-2 C. de com.). Při vážném a úmyslném pochybení může soud nařídit jako nepeněžitý trest i osobní úpadek jednatele, který souvisí se zákazem vykonávat řídicí funkci na maximálně 15 let (čl. L.653-1 a n. C. de com.). Nejvyšším možnou trestní sankcí je bankrot jednatele, který se trestá odnětím svobody na 5 let a pokutou 75 000 eur (čl. L. 654-1 a n. C. de com.)

Společník se může bránit proti vadnému jednání jednatele pomocí *individuální žaloby* (une action individuel) na náhradu újmy, kterou osobně utrpěl. Dále může sám nebo s jinými společníky podat *individuální společenskou žalobu* (une action sociale individuelle) jménem společnosti za újmu utrpěnou společností. *Kolektivní společenskou žalobu* (une action sociale collective) podává proti jednatele přímo společnost.

4. 3. 2. Kontrola společnosti

Francouzská úprava s.r.o. nezná kontrolní orgán dozorčí radu jak je tomu v úpravě české. Takový orgán je vyhrazen akciové společnosti. Kontrola v s.r.o. je zajišťována komisařem účtů a přímou kontrolou společníků.

4. 3. 2. 1. Komisaři účtů (*auditor, revizor účtů*)

„Od 1. března 1985, data účinnosti zákona č. 84-148 z 1. března 1984, musí mít společnosti s ručením omezeným alespoň jednoho komisaře/revizora účtů (*le commissaire aux comptes*)...“¹⁰⁹ Jejich jmenování je **obligatorní**, pokud společnost na konci účetního období překročila alespoň dva z následujících tří prahů: hospodářský výsledek 1 550 000 eur, čistý obrát 3 100 000 eur, průměrný počet zaměstnanců 50. Pokud nejsou prahy překročeny, může se jeden nebo více společníků reprezentujících alespoň 1/10 společenských podílů obrátit na soud a žádat soudní jmenování komisaře účtů (čl. L.223-35 C. de com.).

4. 3. 2. 2. Přímá kontrola společníky

Kontrola vykonávaná společníky spočívá v hlasovacím právu společníka a v právu na informace a na komunikaci se společností.

Společník uplatňuje **hlasovací právo** na valné hromadě, která se schází minimálně jednou do roka, ve lhůtě 6 měsíců od konce daného účetního období. Na valné hromadě společník vyjadřuje hlasováním svůj názor ohledně schvalování účetní závěrky, dohod mezi společností a jednatelem nebo jiným společníkem, nebo ohledně vyplácení benefitů. Hlasováním pro nebo proti jmenování konkrétního jednatele nebo komisaře účtů může společník ve velkém rozsahu ovlivnit budou směr společnosti.¹¹⁰

Code de commerce na více místech stanoví společníkům, jednatelem nebo komisaři účtů povinnost informovat ostatní společníky o různých záměrech (viz např. při převodu podílů). Pokud se nejedná o zvláštní událost, jsou společníci pravidelně informováni o fungování společnosti na valné hromadě. Každý společník, který nevykonává funkci jednatele má možnost 2x ročně požadovat na jednatelem informace týkající se průběhu hospodaření společnosti (čl. L.223-36 C. de com.).

4. 3. 3. Společenský podíl

Úprava společenských podílů, jak zní přesný překlad “*des parts sociales*“, je od té české diametrálně odlišná.

¹⁰⁹ MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 92.

¹¹⁰ Srov. HESS-FALLON, Brigitte, SIMON, Anne-Marie. *Droit commercial et des affaires*. 9. vydání. Paris: Dalloz, 1995, s. 116.

4. 3. 3. 1. Úprava společenského podílu

Code de commerce pouze stanoví, že kapitál je rozdělen na společenské podíly (česká úprava stanoví vklady), které jsou si rovny (L.223-2) a jejichž způsob rozdělení je určen ve stanovách (L.223-7). I samotná výše kapitálu má být stanovena ve stanovách (L.223-2).

V praxi to vypadá tak, že společníci si musí ve stanovách určit výši kapitálu. Ten je následně rozdělen na libovolný počet podílů o určité nominální hodnotě. Výše nominální hodnoty není zákonem stanovena, ale všechny podíly tvořící kapitál musí mít stejnou hodnotu. Ve stanovách musí být i určeno, který společník dostane kolik podílů. Jeden společník nemá vždy jen jeden podíl, jak je tomu v české úpravě, ale libovolný počet odvíjející se od výše jeho vkladu.¹¹¹ Všechny tyto skutečnosti musí být uvedeny ve stanovách a podepsány všemi společníky, jelikož Code de commerce v čl. L.223-7 říká, že všechny společenské podíly musí být v celé své výši upsány společníky. Takto musí být učiněno při zakládání společnosti, tedy při podpisu stanov. Pokud by chtěli společníci změnit počet společenských podílů, nebo jejich nominální hodnotu, museli by změnit stanovy.

4. 3. 3. 2. Vklady

Ve francouzských obchodních společnostech je možné se účastnit na podnikání třemi různými vklady. Nejčastěji se jedná o vklad peněžitý (l'apport numéraire), občas o vklad nepeněžitý (l'apport en nature). Od roku 2001 je také možný vklad industriální (l'apport en industrie). Všechny tři vklady zakládají nárok na společenský podíl. Avšak pouze první dva vklady tvoří kapitál.

Ke všem vkladům se společníci upisují na počátku své účasti ve společnosti. Doba jejich splacení se odvíjí od druhu vkladu.

Peněžitý vklad je nejčastějším typem vkladu. Může být plněn převodem, šekem, v hotovosti apod. přímo v sídle společnosti, u notáře, v bance nebo na účtu budoucí společnosti. Splacen může být buď zcela najednou, nebo po částech. Čl. L.223-7 C.de com. k tomu stanoví podmínky: společník musí splatit minimálně 1/5 peněžitého vkladu do okamžiku zápisu společnosti do Registru, zbytek musí být splacen jednorázově nebo ve splátkách (podle toho jak rozhodne jednatel) ve lhůtě 5 let od zápisu. Před úpisem nových peněžitých vkladů, musí být celý základní kapitál už splacen.

Nepeněžité vklady, neboli vklady in natura, jsou vklady v podobě movitostí a nemovitostí. Každý vklad in natura musí být ve stanovách oceněn. Ocenění provádí vkladový

¹¹¹ Příklad: 4 společníci zakládají s.r.o. a dohodnou si výši kapitálu 50 000 eur. Kapitál bude rozdělen např. na 100 podílů. Tzn., že 1 podíl bude mít nominální hodnotu 500 eur. Společník A se podílel vkladem 30 000 eur, proto dostane 60 podílů = 60% kapitálu. Společník B se podílí 10 000 eury, bude mít 20 podílů = 20% kapitálu. Společníci C a D se každý účastní 5 000 eury. Oba budou mít 10 podílů = 10% kapitálu.

komisař (un commissaire aux apports), kterého si jednomyslně zvolí společníci, popř. soud. Budoucí společníci mohou jednomyslně ocenění komisařem vyloučit, pokud hodnota žádného vkladu in natura nepřekračuje 7 500 eur a pokud by celková hodnota všech vkladů in natura, které by jinak komisař oceňoval, nepřekročila polovinu základního kapitálu. Jestliže vkladový komisař nebyl pověřen oceněním vkladů nebo se společníci rozhodli pro jinou hodnotu vkladu než tu navrhovanou komisařem, ručí společníci solidárně za přidělenou hodnotu vůči třetím osobám po dobu 5 let. (čl. L.223-9 C. de com.) Všechny vklady in natura musí být celé splaceny před zápisem společnosti do registru. (čl. L.223-7 C. de com.)

Zákon z 15. května 2001 upravil čl. L.223-7 C. de com. a umožnil tak založit s.r.o. i pomocí **industriálního vkladu**.¹¹² Tento vklad spočívá v osobní účasti společníka, který společnosti poskytuje své technické či obchodní znalosti, zkušenosti, kontakty nebo své know-how. Takový vklad musí být specifikován ve stanovách, kde se stanoví v čem spočívá, jakým způsobem bude poskytován, jak bude ohodnocen atd. I když přímo netvoří základní kapitál společnosti, zakládá právo na společenský podíl. Je na společnicích, aby se jednomyslně dohodly, jakým způsobem ho ohodnotí a kolik podílů za něj svému nositeli přidělí. Industriální vklad je splácen v průběhu existence společnosti a společenské podíly, které jsou za něj poskytovány, nejsou předmětem dědění ani převodu. Pokud účast takového společníka zanikne, jeho podíly se jednoduše zruší, bez nutnosti měnit základní kapitál (protože jak již bylo zmíněno, industriální vklad není součástí kapitálu).

4. 3. 3. 3. Právní režim společenských podílů

Společenské podíly nemohou být představovány obchodovatelnými cennými papíry (čl. L.223-12 C. de com.), ať už ve formě papírů na jméno, na doručitele nebo na řad.¹¹³ Dluhopisy ovšem vydávat může, pokud tak rozhodne valná hromada a pokud společnost splňuje podmínky pro obligatorní jmenování komisaře účtů (čl. L.223-11 C. de com.).

Jak již bylo řečeno, s.r.o. je společností smíšenou. Na společenských podílech je to viditelné více než jinde. Převod podílů může být komplikovaný. Přesto „se společník nemůže stát zajatcem společnosti. Podmínky převodu závisí na stanovách a na osobě cesionáře“¹¹⁴

V případě, že **společník převádí společenské podíly na „cizince“**, musí o svém záměru informovat společnost i každého společníka. Ve lhůtě 8 dní od oznámení svolá jednatel zvláštní zasedání valné hromady. Převod vyžaduje *dvojitou většinu* (čl. L. 223-14 C. de com.): musí být dosaženo většiny v počtu společníků reprezentujících minimálně polovinu

¹¹² BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 23.

¹¹³ Srov. MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 90.

¹¹⁴ BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 23.

společenských podílů. Stanovy mohou vyžadovat silnější většinu. Pokud společnost neoznámí své rozhodnutí ve lhůtě 3 měsíců od posledního oznámení, znamená to souhlas s převodem. Pokud společnost odmítne schválit převod, musí ostatní společníci do 3 měsíců od negativního rozhodnutí odkoupit nebo zajistit odkoupení podílů sami, ledaže by původní společník záměr převést podíly odvolal. Při nedodržení lhůt může původní společník realizovat prvotní převod bez souhlasu. (čl. L.223-14 C. de com.)

Pokud chce společník převádět podíly **na jiného společníka, manžela, dědice, nebo své ascendenty či descendenty**, nepotřebuje k tomu svolení ostatních společníků. A to i kdyby bylo následkem převodu přemístění sil ve společnosti. Takový převod je *bez dalšího možný*. Pouze stanovy mohou určit pro převod na manžela, dědice, ascendenty a descendenty stejné podmínky, jako pro převod na “cizince“, tj. dvojitou většinu a tříměsíční lhůtu (čl. L.223-16 C. de com.).

Code de commerce počítá i s možným **přechodem podílů na základě dědění nebo v případě likvidace společného jmění manželů** (čl. L.223-13 C. de com.) Stanovy mohou přechod omezit stanovením stejných podmínek jako pro převod na “cizince“, nebo ho přímo vyloučit. Pokud se dědic nebo manžel nestane novým společníkem, má právo na vypořádací podíl, jehož výše je podle čl. 1843-4 C. civ. určena znalcem, kterého si zvolí společníci, popř. jej jmenuje soudce (čl. L.223-13 C. de com.).

Společenské podíly jsou francouzským právním řádem považovány za nehmotné movitosti (les meubles incorporels)¹¹⁵ a mohou být **předmětem zástavy** (le nantissement). Podmínkami jsou písemná úředně ověřená nebo registrovaná soukromoprávní listina, která konstatuje dání do zástavy, a zaznamenání zástavního práva exekutorem. Následně se postupuje jako v případě převodu na “cizince“. Záměr zastavit podíl musí být oznámen společnosti a společníkům. Do 8 dnů se koná valná hromada. K schválení je potřeba *dvojitá většina* atd. (čl. L.223-15 C. de com) „Jelikož identita vydražitele je známá až v momentě prodeje, společnost (která nechce, aby vlk vstoupil do ovčárny) může odkoupit bez prodlení podíly od vydražitele nebo dědice zpět a snížit takto svůj kapitál.“¹¹⁶

Každý věřitel vlastníčí exekutorský titul může také přistoupit k **exekuci** (la saisie) a prodeji společenských podílů svého dlužníka prostřednictvím exekutora. Při zahájení exekuce se znemožní dlužníku disponovat s majetkovými právy spojenými s podíly. Pokud ani do měsíce dlužník nesplní svůj dluh, věřitel může přistoupit k nucenému prodeji podílů (la vente forcée). Dlužník může navrhnout prodej po dobrém (la vente amiable).

¹¹⁵ Srov. BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 24.

¹¹⁶ Tamtéž.

4. 3. 4. Kolektivní rozhodování společníků

4. 3. 4. 1. Způsob komunikace

Společníkům náleží tři způsoby, jak se mezi sebou dohodnout o určité záležitosti. Nejjednodušší způsob bez všech formalit je **podepsání listiny v sídle společnosti**. Takový postup musí být předvídan stanovami a pro rozhodnutí se v listině musí kladně vyjádřit všichni podepisující se společníci.

Druhou možností, jak se dohodnout, je **korespondenční hlasování** (un vote par correspondance), které dovoluje společníkům vydat rozhodnutí bez fyzického přemístování. Opět je nutné určit tento způsob ve stanovách. Jednatel rozešle návrh textu doporučeně všem společníkům, kteří mají 15 dnů na odpověď.¹¹⁷

Nejdůležitější rozhodnutí musí být probrána a odhlasována na shromáždění.

4. 3. 4. 2. Valná hromada

Shromáždění (l'assemblée), nebo-li valná hromada, může být svoláno:

- jednatelem,
- komisařem účtů,
- jedním a více společníky vlastníci minimálně 50% společenských podílů,
- jedním a více společníky, kteří reprezentují alespoň 1/4 všech společníků a zároveň 1/4 všech společenských podílů
- každým společníkem, který se může obrátit na soud, aby určila mandátáře pověřeného svolat shromáždění a stanovit program jednání.

Pozvánka na shromáždění musí obsahovat program jednání a potřebné dokumenty. Je rozesílána alespoň 15 dní před shromážděním, během kterých mohou společníci posílat své písemně dotazy, které jednatel na shromáždění zodpoví. Shromáždění předsedá jednatel-společník, není-li, funkce předsedy přejde na přítomného společníka s největším počtem společenských podílů. Je-li takových více, předsednictví přechází na nejstaršího z nich.

Všichni fyzicky přítomni společníci mají právo hlasovat. **Jeden společenský podíl odpovídá jednomu hlasu**. Společník vlastníci více podílů musí své hlasy užít jednotně, nemohou být rozděleny. Společník se může nechat při hlasování zastupovat manželem, jiným společníkem nebo, pokud to umožňují stanovy, třetí osobou.¹¹⁸

4. 3. 4. 3. Požadovaná většina

Toto ustanovení se týká pouze korespondenčního hlasování a hlasování na valné hromadě. Požadovaná většina se liší podle toho, o čem má být rozhodnuto. **Řádná**

¹¹⁷ Srov. BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 16 - 17.

¹¹⁸ Srov. BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 16 - 17.

rozhodnutí (des décisions ordinaires) se týkají účetních závěrek, rozdělení dividend, jmenování komisaře účtů a obecně všech rozhodnutí, kterými nedochází ke změně stanov nebo překročení oprávnění jednatele. Mimořádná rozhodnutí se týkají změn stanov.

K přijetí řádných rozhodnutí je potřeba získat absolutní většinu, tedy 1/2 všech společenských podílů, tzn. hlasů (=50% hlasů + 1). Nebyla-li dosažena absolutní většina, společníci jsou znovu svoláni (pokud to stanovy nevylučují) a tentokrát k přijetí postačí již jen relativní většina, tzn. víc jak 1/2 přítomných podílů (= 50% hlasů + 1) (čl. L.223-29 C. de com.).

U **mimořádných rozhodnutí** je podstatné, kdy byla společnost založena (viz oddíl 3.2.2). U společností založených *před 2. srpnem 2005* postačí tříčtvrteční většina všech společenských podílů. Společnosti založené *po* zmíněném datu si vyžadují jednak kvorum 1/4 podílů při prvním hlasování, 1/5 při druhém, a dvoutřetinovou většinu *přítomných* společenských podílů (čl. L.223-30 C. de com.).

Výjimečně je potřeba dosáhnout jednomyslnosti (v případě změny národnosti společnosti – čl. L.223-30 C. de com., a změny právní formy na veřejnou obchodní společnost, komanditní společnost, komanditní společnost na akcie a zjednodušenou akciovou společnost), dvojitě většiny (= 51% společníků + 50% společenských podílů; potřebné pro převod podílů na třetí osobu), nebo absolutní většiny (pro odvolání jednatele na první pokus – na druhý postačí relativní většina, nebo pro změnu právní formy na a.s. – pokud poslední obrat přesáhl 750 000 eur) (čl. L.223-30 C. de com.).

4. 4. Zrušení společnosti s ručením omezeným

„Společnost s ručením omezeným se neruší z důvodu, které postihují osobní společnosti: úmrtí společníka (pokud stanovy nestanoví jinak), kolektivní řízení (viz pododdíl 4. 3. 1. 3.) nebo nezpůsobilost postihnout některého ze společníků“¹¹⁹(čl. L.223-41 C. de com.). Stejně tak spojení všech podílů v jedné ruce neznamena zánik společnosti, protože se automaticky přemění na jednočlennou s.r.o. (l' EURL) (čl. L.223-4 C. de com.).

Naopak společnost se zrušuje:

1. *Z důvodů vztahujících se na všechny formy společnosti:*

- a) z důvodů stanovených stanovami (uplynutím lhůty, na kterou byla založena, splněním účelů, za kterým byla založena apod.)

¹¹⁹ MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 94.

- b) dobrovolným zrušením (kdy o zrušení rozhodnou společníci na mimořádné valné hromadě tříčtvrtední většinou)
 - c) soudním zrušením (pro spravedlivý důvod, tj. např. při neshodě společníků paralyzující fungování společnosti)
2. *Ze zvláštních důvodů vztahujících se k společnosti s ručením omezeným*
- a) počet společníků přesahuje jeden rok 100 a nedošlo ke změně právní formy (čl. L.223-3 C. de com.)
 - b) „pokud se vzhledem ke ztrátám zjištěným v účetních dokumentech vlastní jmění společnosti sníží pod polovinu základního kapitálu, musí jednatelé ve lhůtě čtyř měsíců od schválení účetní závěrky ukazující tuto ztrátu předložit společníkům otázku vhodnosti zrušení společnosti nebo snížení základního kapitálu. Pokud tak neučiní nebo pokud společníci nemohou rozhodnout, bude moci každý společník žádat zrušení společnosti.“¹²⁰ (čl. L.223-42 C. de com.)

Je třeba ještě podotknout, že i když smrt společníka neznamena ze zákona zánik společnosti, společníci si mohou ve stanovách vymínit, že v takovém případě bude společnost pokračovat s jedním nebo více dědici, z manželem zesnulého nebo jenom s přeživšími společníky (čl. L.223-41 C. de com.).

Následkem zrušení společnosti je její likvidace a vypořádání. Zde se právní úprava francouzská a česká scházejí, proto není potřeba o této problematice dále pojednávat.

4. 5. Daňový režim společnosti s ručením omezeným

Právní řád Francie zná v souvislosti s obchodními společnostmi **2 druhy daní**: daň ze společností (l'impôt sur les sociétés - IS) a daň z příjmu (l'impôt sur le revenu – IR). To, kterou daň je společnost s ručením omezeným povinna platit, se odvíjí od toho kterého typu s.r.o.

Klasická s.r.o. a jednočlenná EURL s jediným společníkem-právníckou osobou patří mezi společnosti “neprůhledné” (les sociétés opaques), které mají plnou fiskální personalitu, což znamená, že taková společnost je přímo plátcem daně a vztahuje se na ní daň ze společností (**IS**).

Rodinná s.r.o. (SARL de famille) je zvláštním případem. Jedná se o společnost složenou pouze z ascendentů, descendentů, sourozenců nebo manželů. Tato s.r.o. je ze zákona plátcem

¹²⁰ MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 94.

daně ze společnost (IS). Jestliže ale provozuje průmyslovou, obchodní nebo řemeslnou činnost, může si **zvolit daň z příjmu (IR)**.¹²¹

Jednočlenná EURL s jediným společníkem-fyzickou osobou je ze zákona primárně plátcem daně z příjmu (IR), ale na žádost se **může** stát plátcem daně ze společnosti (IS).¹²²

4. 6. Přestupky vztahující se k společností s ručením omezeným

Přestupky, které mohou být spáchány v s.r.o. jsou upraveny v Code de commerce čl. L241-1 až L241-9.

Podle této úpravy:

1. Ten, kdo opomene v zakládacím dokumentu uvést informace týkající se rozdělení obchodních podílů mezi společníky, uvolnění podílů nebo uložení fondů, bude potrestán odnětím svobody na 6 měsíců a pokutou 9 000 eur.
2. Jednatel, který vydá přímo nebo pomocí jiné osoby movité hodnoty na účet společnosti, bude potrestán odnětím svobody na 6 měsíců a pokutou 9 000 eur. Netýká se vydávání obligací podle čl. L.223-11.
3. Odnětím svobody na 5 let a pokutou 375 000 eur bude potrestán:
 - a) ten, kdo podvodně přidělí nepeněžitému vkladu hodnotu vyšší, než je její reální hodnota,
 - b) jednatel, který rozděluje mezi společníky fiktivní dividendy bez inventury nebo prostřednictvím podvodné inventury,
 - c) jednatel, který nepravdivě informuje společníky o finančním stavu a majetku společnosti za účelem utajení skutečného stavu společnosti
 - d) jednatel, který ve zlé víře, pro svůj prospěch nebo pro prospěch jiné společnosti, ve které má přímé či nepřímé zájmy, užije majetek nebo vážnost společnosti způsobem, který je v rozporu se zájmem společnosti,
 - e) jednatel, který ve zlé víře, pro svůj prospěch nebo pro prospěch jiné společnosti, ve které má přímé či nepřímé zájmy, užije svou pravomoc nebo hlas, kterým disponuje, v rozporu se zájmy společnosti.
4. Jednatel, který při své činnosti nevede povinné účetnictví a zprávu o řídicí činnosti, bude potrestán pokutou 9 000 euro.

¹²¹ BRANLARD, Jean-Paul. *Droit général des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 30 – 32.

¹²² Redakce NetPME. *L'impôt sur les bénéfices d'une EURL* [online]. NetPME, [cit. 13. září 2010]. Dostupné na <<http://www.netpme.fr/fiscalite-entreprise/692-l-impot-sur-benefices-d-une-eurl.html>>.

5. Jednatel, který nepřikročí k schůzi valné hromady do 6 měsíců o konce účetního období nebo valné hromadě nebo jedinému společníku nepředloží potřebné dokumenty, bude potrestán odnětím svobody na 6 měsíců a pokutou 9 000 eur.
6. Odnětím svobody na 6 měsíců a pokutou 4 500 eur bude potrestán jednatel, který v případě, že ztráty sníží základní kapitál pod polovinu:
 - a) ve lhůtě 4 měsíců od schválení účetní závěrky, kde jsou ztráty projednány, nekonzultuje se společníky možnost dobrovolného zrušení společnosti,
 - b) nepředloží soudu k zápisu do Rejstříku obchodu a společností a JALu k zveřejnění rozhodnutí, na kterých se společníků usnesli.

5. Francouzská právní úprava jednočlenné společnosti s ručením omezeným

Pojem společnost evokuje myšlenku seskupení lidí a kapitálu. Nicméně francouzské pozitivní právo ji pojímá pouze jako smlouvu mezi dvěma a více osobami.

Zákon ze dne 11. července 1985 uvedl do francouzského právního řádu “společnost ležících v jedné rukou” (la société à main unique). Tato úprava dala vznik mimo jiné i l’Entreprise Unipersonnelle à Responsabilité Limitée (EURL), tj. jednočlenné společnosti s ručením omezeným, společnosti obchodní podle formy.

EURL nabízí mnoho výhod. Především pomáhá podnikat samostatným podnikatelům. Představuje pro ně bezpečnou formu podnikání, kdy v případě dluhů neručí svým majetkem. Ten je od majetku společnosti absolutně oddělen. Ručení společníka je omezené do výše jeho vkladu. Také organizace a fungování společnosti není komplikované. Sám společník může být jednatelem a mít všechny záležitosti týkající se společnosti na starosti. Tím si udrží povědomí o situaci, v jaké se společnost nachází.

Pravidla aplikovatelná na klasickou s.r.o. jsou, až na výjimky, platná i pro EURL.

5. 1. Vznik jednočlenné společnosti s ručením omezeným

Jednočlenná společnost s ručením omezeným je založená **jednostranným projevem vůle** (l’acte unilatéral de volonté) jediného společníka (l’associé unique). Tímto jednostranným aktem jsou splněny podmínky affectio societatis. Od okamžiku založení se musí jediný společník chovat jako skutečný společník, např. i tím, že striktně rozlišuje svůj a majetek společnosti. „EURL však může vzniknout i poklesem počtu společníků původně vícečlenné společnosti s ručením omezeným na jednoho.“¹²³

Jediným společníkem smí být fyzická nebo právnická osoba, ale jednočlenná s.r.o. nemůže být (stejně jako v české úpravě) jediným společníkem jiné jednočlenné s.r.o. (čl. L.223-5 C. de com.). Tím má být dosaženo zákazu řetězení společností s ručením omezeným, které by mohlo vytvářet podmínky pro obcházení zákony nebo dokonce nezákonnou činnost, např. v oblasti účetnictví.¹²⁴

¹²³ MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové*. 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002, s. 94.

¹²⁴ Otázce, zda je dovoleno, aby české společnosti s ručením omezeným byly ovládány jediným společníkem – korporací cizího práva, jestliže tato korporace sama existuje ve formě podobné české s. r. o. a má jediného společníka, se věnoval JUDr. Tomáš Rychlý, Ph.D. Podle ně je výklad § 105 odst. 2 ObchZ (ve spojení s § 24 ObchZ neodůvodněně extenzivní a zákaz řetězení s.r.o. by se nemělo vztahovat na zahraniční korporace. Blíže viz RYCHLÝ, Tomáš. *Zákaz řetězení společností s ručením omezeným a (extra)teritoriální působnost*

Co se týče vkladů, i zde jsou možné všechny **3 typy vkladů**. Podmínky pro peněžitý vklad jsou stejné jako u klasické s.r.o. Upsán musí být ihned v celé své výši a splacen buď ihned, nebo 1/5 a zbytek během 5 let. Do vzniku EURL zápisem do Registru obchodu a společností jsou účty, na kterých jsou peněžité vklady uloženy, blokovány.

Nepeněžité vklady musí být oceněny. Za tím účelem je jediným společníkem jmenován vkladový komisař. Pokud vkladový komisař není jmenován, nebo pokud byl jmenován, ale jediný společník nakonec určil jinou hodnotu vkladu než jaká byla doporučena komisařem, stává se jediný společník odpovědný vůči třetím osobám na dobu 5 let za takové nadhodnocení.

Industriální vklad spočívající v osobní činnosti společníka pozbývá v případě jediného společníka smyslu, jelikož jediný společník zákonitě musí do společnosti přispívat svými zkušenostmi a schopnostmi. Ani zde, stejně jako u klasické s.r.o., netvoří industriální vklad základní kapitál, jehož minimální výše je 1 euro.¹²⁵

5. 2. Fungování jednočlenné společnosti s ručením omezeným

Jednatel může nebo nemusí být jediný společník. Ať už je jednatel jediným společníkem či nikoli, odpovídá za hlášení o průběhu řízení, inventář a účetní závěrky. Účty musí být schváleny jediným společníkem do 6 měsíců od konce účetního období.

Jedinému společníku náleží pravomoci řádné i mimořádné valné hromady klasické společnosti s ručením omezeným. Rozhoduje sám osobně a nemůže delegovat svou moc na shromáždění, protože to neexistuje. Rozhodnutí učiněná namísto valné hromady musí být zaznamenána v Registru (čl. L.223-31 C. de com.).

Následkem přítomnosti pouze jednoho jediného společníka, který je zároveň jednatel, je v jednočlenné společnosti vyloučení některých zaběhnutých zvyklostí. Konkrétně: valná hromada není svolávána ani udržována, nerozhoduje se většinou ale pouze jednomyslně, převod společenských podílů není třeba nikomu oznamovat, jednatelem nejsou směřovány písemné dotazy.

Pokud je jednatelem zajišťováno třetí osobou, jedinému společníku náleží právo předběžného nahlédnutí do dokumentů, které jsou mu předkládány ke schválení, a jednatel je

obchodního zákoníku [online]. iPrávník, 8. června 2005 [cit. 14. září 2010]. Dostupné na <http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/obchodni-pravo/ap_25/pd_1/art_3775/rbsearchsource_articles/txtexpresion_pr%C3%A1vn%C3%AD%2Brozhledy%2B7/detail.aspx>.

¹²⁵ Srov. BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007, s. 26.

povinen mu umožnit nahlédnutí do inventur, které jsou pro jeho potřebu uloženy v sídle společnosti.

5. 3. Zrušení jednočlenné společnosti s ručením omezeným

Důvody zrušení společnosti jednočlenné s.r.o. jsou podobné těm u klasického s.r.o. (viz podkapitola 3. 4.). Výjimkou jsou příčiny zrušení, které spočívají v pluralitě společníků. Zrušení společnosti kvůli např. neshodě není možné.

Smrt jediného společníka nezapříčiňuje zánik jednočlenné s.r.o., jedině pokud by tak stanovily stanovy. Společnost bude pokračovat prostřednictvím dědice zůstavitele. Pokud je více dědiců, jednočlenná s.r.o. se přemění na klasickou vícečlennou společnost s ručením omezeným.

6. Podrobný přehled rozdílů mezi tuzemskou a francouzskou právní úpravou společnosti s ručením omezeným

Tabulka č. 1: Přehled hlavních rozdílů mezi tuzemskou a francouzskou právní úpravou

Tuzemská právní úprava s.r.o.	Francouzská právní úprava s.r.o.
Právní úprava je přehledná a strukturovaná.	Právní úprava je nepřehledná. Paragrafy vztahující se k jednomu institutu jsou často zařazeny do úpravy jiného institutu.
Maximální počet společníků je 50.	Maximální počet společníků je 100.
Minimální výše základního kapitálu je 200 000 Kč.	Minimální výše základního kapitálu je symbolické 1 euro.
O nominální hodnotě obchodního podílu pr. úprava mlčí. Z § 109 odst. 1 ObZ lze usuzovat, že je jí minimální výše vkladu, tj. 20 000 Kč.	Společenské podíly nejsou omezeny minimální nominální hodnotou.
Každý společník má jen 1 obchodní podíl.	Společník může mít 1 a více společenských podílů.
Společníci ručí solidárně za závazky společnosti do výše souhrnu nesplacených částí vkladů všech společníků.	Společníci jsou odpovědní za závazky společnosti do výše svého upsaného vkladu.
Vypracování stanov je volitelné.	Stanovy se obligatorně vydávají.
Zřízení kontrolního orgánu – dozorčí rady je fakultativní.	Neexistuje kontrolní orgán – dozorčí rada, pouze komisař účtů (auditor).
Osobní účast společníka netvoří vklad.	Možnost industriálního vkladu.
Peněžitý vklad musí být při zápisu do obchodního rejstříku splacen minimálně ve výši 30%, zbytek během 5 let.	Peněžitý vklad musí být při zápisu do registru splacen minimálně z 1/5, zbytek do 5 let.
Obchodní podíl = jiná penězi ocenitelná hodnota.	Společenský podíl = nehmotná movitost (le meuble incorporel).
Platí dvojitý zdanění: daň společnosti z příjmu právnických osob a daň z podílu na zisku.	Společnost platí buď daň ze společností, nebo z příjmu. Záleží na typu s.r.o.
Obchodní zákoník neupravuje přestupky vztahující se k s.r.o.	Code de commerce upravuje i přestupky vztahující se k s.r.o.

Tabulka č. 2 : Způsob hlasování na valné hromadě / shromáždění

Česká právní úprava	
Usnášeníschopnost	Požadovaná většina
- je vyžadována vždy - je k ní zapotřebí přítomnost společníků s alespoň <u>polovinou všech hlasů</u>, pokud společenská smlouva nestanoví vyšší počet potřebných hlasů	- <u>prostá většina hlasů přítomných společníků</u>, pokud zákon nebo společenská smlouva nevyžadují vyšší počet hlasů, - <u>dvoutřetinová většina a forma notářského zápisu</u> pro: schvalování a změnu stanov, změnu obsahu společenské smlouvy, rozhodování o zvýšení či snížení základního kapitálu nebo o připuštění nepeněžitěho vkladu či o možnosti započtení peněžitě pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splacení vkladu, dále schvalování smluv uvedených v § 67a a zrušení společnosti s likvidací. Smlouva může stanovit vyšší hranici, - <u>jednomyslnost</u>, snižuje-li se základní kapitál tak, že se snižují vklady společníků nerovnoměrně
Francouzská právní úprava	
Usnášeníschopnost	Požadovaná většina
- pouze pro <u>mimořádná rozhodnutí</u> u společností založených po 2. srpnu 2005 - 1. hlasování – <u>1/4</u> všech podílů - 2. hlasování – <u>1/5</u> všech podílů	- <u>řádná rozhodnutí</u>: a) 1. hlasování – <u>absolutní většina</u> = <u>1/2</u> všech společenských podílů, tzn. hlasů (=50% hlasů + 1) b) 2. hlasování – <u>relativní většina</u> = <u>1/2</u> <u>přítomných</u> podílů (= 50% hlasů + 1) - <u>mimořádná rozhodnutí</u>: a) společnosti založené <i>před</i> 2. srpnem 2005 – <u>3/4</u> všech společenských podílů. b) společnosti založené <i>po</i> 2. srpnu 2005 – <u>2/3</u> <u>přítomných</u> společenských podílů - <u>jednomyslnost</u> – při změně národnosti společnosti a změně právní formy na veřejnou obchodní společnost, komanditní společnost, komanditní společnost na akcie a zjednodušenou akciovou společnost, - <u>dvojitá většina</u> (= 51% společníků + 50% společenských podílů) při převodu podílů na třetí osobu, - <u>absolutní většina</u> - pro odvolání jednatele při prvním pokusu

7. Závěr

Cílem této diplomové práce bylo srovnání české a francouzské právní úpravy společnosti s ručením omezeným. Po pečlivém prostudování daného tématu jsem nucena poznamenat, že odborná veřejnost (česká i francouzská) je při zpracovávání problematiky s.r.o. značně laxní. Odborné knižní publikace nejsou početné a svým obsahem jsou neaktuální. V porovnání s množstvím odborné literatury, která zaměřuje svou pozornost na akciové společnosti, se s.r.o. stává jakousi ošklivější sestrou a.s., o kterou není zájem. Je pravda, že právní úprava akciové společnosti je mnohem komplikovanější a rozsáhlejší, žádá si proto pozorné zkoumání. Nemělo by se ale zapomínat na nespornou skutečnost, že svým počtem kraluje mezi všemi obchodními společnostmi právě společnost s ručením omezeným. Z toho důvodu by bylo vhodné, aby ji renomovaní autoři věnovali svou péči. Laická veřejnost by našla zdroj informací pro svou podnikatelskou činnost, protože dikce zákona není mnohdy jednoznačná ani pro diplomovaného právníka.

V závěru své práce bych se chtěla věnovat celkovému obrazu společnosti s ručením omezeným a její budoucnosti.

Společnost s ručením omezeným představuje právní formu obchodní společnosti, která svým využitím zaznamenala největší rozmach ze všech obchodních společností již od počátku své existence, a to nejen v České republice, ale ve většině ekonomicky vyspělých zemí. Příčiny jsou nasnadě. Společnost s ručením omezeným dává svým společníkům příležitost podílet na činnosti společnosti a udržet si tak pevnou vazbu se společností. V porovnání s akciovými společnostmi malý počet společníků ani neumožňuje anonymitu či odcizení. Zároveň je však možné účastnit se pouze formou peněžitého vkladu. Společníci mají právo volby. Hlavní přednost společnosti s ručením omezeným plyne již ze samotného názvu společnosti: omezené ručení společníků. Majetek společníka je od majetku společnosti striktně oddělen. To přispívá k rozvoji podnikání a zakládání s.r.o.

Bohužel existence s.r.o. byla v České republice během komunistického režimu pozastavena. Po převratu se sice její právní úprava opět vrátila do obchodního práva, nicméně chaotická situace té doby zapříčinila, že se zákonodárci při jejím zpracování obrátily na starou prvorepublikovou úpravu. Ta však již neodpovídala rychlému vývoji v oblasti podnikání. Rychlý rozvoj kapitálového trhu a globální povaha podnikání posunuly podnikání od té doby již do úplně jiného časoprostoru.

Naproti tomu jiná situace panovala ve Francii. Její úprava s.r.o. zaznamenala plynulý vývoj reagující na změny v podnikatelském životě. Také dřívější členství Francie

v Evropských společenstvích přimělo francouzské zákonodárce transponovat evropské směrnice do svého právního řádu. Od roku 2000 se vlivem evropského práva zcela nebo částečně změnila úprava podnikání i v jiných zemích, např. ve Velké Británii, Itálii, Polsku, Rusku, pobaltských státech, Švýcarsku, Německu nebo Rakousku.

Výsledkem různých směrů, které oba výše zmiňované právní řády v minulých desetiletích nabraly, jsou různé nuance a rozdíly i v úpravě s.r.o.

Budoucí vývoj české úpravy společnosti s ručením omezeným již má svou podobu. V brzké době má zaznamenat radikální změnu. Současná rekodifikace soukromého práva ovlivní obchodní společnosti ve velkém měřítku. Na stole zákonodárců leží návrh zákona o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), který již prošel připomínkovým řízením. V dohledu je tak právní úprava s.r.o., jež sice vychází z té současné, ale v řadě institutů se přibližuje západním úpravám. Hlavní změnu prodělá v s.r.o. obchodní podíl a základní kapitál. Minimální výše základního kapitálu má být podle návrhu zákona symbolická 1 Kč. Každý společník bude moci vlastnit více obchodních podílů, ty dokonce budou moci být různého druhu. Bude na společnících, aby se na těchto podmínkách dohodli. Zároveň bude volnější možnost společníků nakládat se svými podíly. Těmito změnami bude docíleno značné pružnosti při zakládání společnosti. Novým institutem bude test insolvence, kdy společnost nebude moci poskytnout žádné plnění, pokud by si tím způsobila úpadek. Bude tím zaručena ochrana věřitelů, kteří se budou moci spolehnout na reálný stav majetku společnosti, jelikož jednatelé ponesou odpovědnost za případný úpadek společnosti, pokud tak stanoví soud.¹²⁶

Jak je vidno, nová úprava obchodních společností se snaží držet krok s evropským právem a právními řády západních sousedů. Plánované změny v úpravě s.r.o. se velmi podobají platné právní úpravě francouzské s.r.o. Osobně se mi návrh nového zákona líbí. Je přehledný, věcný, reagující na aktuální situaci v podnikání. Snad až na ustanovení o různých druzích obchodních podílů zajišťuje přehlednou situaci při zakládání i fungování s.r.o.

Závěrem bych chtěla říct, že tato práce nastiňuje pouze základní obrysy úpravy s.r.o. a nejpodstatnější rozdíly v obou úpravách. Toto téma nabízí mnohem hlubší bádání, které by mohlo být námětem pro další práci.

¹²⁶ *Návrh zákona o obchodních korporacích* [cit. 14. září 2010]. Dostupné na <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/cz/zakon-o-obchodnich-korporacich/obecna-vychodiska-navrhu-obchodniho-zakoniku.html>>.

8. Shrnutí

Tato diplomová práce se zabývá v současnosti nejobvyklejším a nejoblíbenějším typem obchodní korporace, společností s ručením omezeným. Hlavní důraz je kladen na srovnání české a francouzské právní úpravy společnosti s ručením omezeným. Přestože společnost s ručením omezeným se poprvé objevuje v obou právních řádech v rozmezí dvaceti let, některé historické okolnosti zapříčinily rozdíly v těchto dvou legislativách.

První část se soustředí na českou legislativu. Nynější právní předpisy neuspokojují evropské právo a neodpovídají aktuální situaci v obchodě. Proto by v blízké budoucnosti měla vstoupit v platnost nová úprava.

Druhá část je věnována francouzské legislativě, která je mnohem více v souladu s evropským právem.

Konečně přehledná tabulka v závěru této diplomové práce ukazuje hlavní rozdíly v obou právních úpravách.

Společnost s ručením omezeným je nepochybně nejpočetnějším typem společnosti v obchodně rozvinutých zemích. Přináší to nejlepší z osobních a kapitálových společností. Malí a střední podnikatelé mohou rozvíjet svoje podnikání bez toho, aby ohrozili svůj vlastní majetek.

Srovnání těchto dvou právních úprav nám umožňuje mít širší pohled na danou problematiku a možná i vytvořit si vlastní názor na kvalitu práce zákonodárců ve Francii a v České republice.

9. Summary

This thesis deals with the most common and popular type of corporation of these days, limited liability company. The main emphasis is placed on the comparison of Czech and French legal regulation of a limited liability company. Although a limited liability company appeared for the first time in both legal orders within the range of twenty years, certain historical circumstances have caused the differences in the two legislations.

The first part focuses on the Czech legislation. Existing legislation does not satisfy the European law and does not respond to the current situation in business. Therefore a new regulation should take place in the near future.

The second part is devoted to the French legislation which is much more conformable with the European law.

Finally the synoptic table at the end of this diploma paper shows the main differences in both legal regulations.

A limited liability company is undoubtedly the most numerous type of a company in commercially developed countries. It brings the best from personal corporations and capital companies. Small and medium-sized businessmen can develop their business without jeopardizing their own property.

Comparison of the two legal regulations enables us to have a wider view on issues and perhaps to create our own opinion on the quality of the work of legislators in France and the Czech republic.

9. Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

Autorský kolektiv. *MERITUM: Obchodní právo*. Praha: ASPI, a.s., 2005. 1345 s. ISBN 80-863-9590-1.

BARTOŠÍKOVÁ, Miroslava, ŠTENGLOVÁ, Ivana. *Společnost s ručením omezeným*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 660 s. ISBN 80-717-9441-4.

BĚHOUNEK, Pavel. *Společnost s ručením omezeným: řešení účetní a daňové problematiky včetně příkladů z praxe*. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7263-540-5.

BRANLARD, Jean-Paul. *Droit général des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007. 76 s.

BRANLARD, Jean-Paul. *Droit spécial des sociétés*. Paris: Faculté Jean Monet, 2007. 85 s.

DĚDIČ, J., KALINOVÁ, M., ŠTENGLOVÁ, I. *Právo obchodních společností*. Praha: PROSPEKTUM spol. s r.o., 1998. 407 s. ISBN 80-717-5064-6.

ELIÁŠ, K., BARTOŠÍKOVÁ, M., POKORNÁ, J., a kol. *Kurs obchodního práva: Právnícké osoby jako podnikatelé*. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. 618 s. ISBN 80-717-9800-2.

HESS-FALLON, Brigitte, SIMON, Anne-Marie. *Droit commercial et des affaires*. 9. vydání. Paris: Dalloz, 1995. 245 s. ISBN 22-470-1981-1.

CHROMÁ, Marta. *Anglicko český právní slovník*. 2. vydání. Praha: LEDA, spol. s r.o., 2004. ISBN 80-85927-25-X.

CHROMÁ, Marta. *Česko anglický právní slovník s vysvětlivkami*. 2. vydání. Praha: LEDA, spol. s r.o., 2003. ISBN 80-7335-021-1.

KLANG, Miloš. *Obchodní společnost: Průvodce právní úpravou v ČR*. Praha: Nakladatelství ARCH, 2004. 96 s. ISBN 80-861-6590-6.

Kolektiv autorů. *Velký francouzsko český slovník I.* 2. vydání. Praha: Academia nakladatelství Československé akademie věd, 1992. 836 s. ISBN 80-200-0234-0.

Kolektiv autorů. *Velký francouzsko český slovník II.* 2. vydání. Praha: Academia nakladatelství Československé akademie věd, 1992. 760 s. ISBN 80-200-0235-9.

LARIŠOVÁ, Markéta. *Francouzsko-český česko-francouzský právní slovník.* 1. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. s. ISBN 978-80-7380-111-3.

LOCHMANOVÁ, Ludmila. *Základy obchodního práva.* Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009. 260 s. ISBN 97-880741-8044-6.

MERLE, Philippe. *Droit commercial. Sociétés commerciales.* 5. vydání. Paris: Dalloz, 1996. 794 s. ISBN 22-470-2461-0.

MESTRE, Jacques. *Francouzské obchodní právo s předmluvou Ireny Pelikánové.* 1. vydání. Praha: NAKLADATELSTVÍ ORAC, s. r. o., 2002. 283 s. ISBN 80-861-9958-4.

RADA, Ivan. *Jednatelé s.r.o., Představenstvo a.s.: práva, povinnosti, odpovědnost.* Praha: LINDE nakladatelství s.r.o., 2003. 152 s. ISBN 80-86131-42-4.

Právní předpisy:

Code civil

Code de commerce

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Internetové prameny:

www.ccip.fr

www.epravo.cz

www.legifrance.gouv.fr

www.profipravo.cz

www.cs.wikipedia.org

www.fr.wikipedia.org

www.larousse.fr

www.insee.fr

Judikatura:

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15. března 1995, sp. zn. 7 Cmo 120/94

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 29 Cdo 3645/2008

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 29 Cdo 590/2009, ze dne 29.7.2009

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 29 ODO 1278/2005

Internetové zdroje a odborné články

Redakce NetPME. *L'impôt sur les bénéfices d'une EURL* [online]. NetPME, [cit. 13. září 2010]. Dostupné na <<http://www.netpme.fr/fiscalite-entreprise/692-l-impot-sur-benefices-d-une-eurl.html>>.

RYCHLÝ, Tomáš. *Zákaz řetězení společností s ručením omezeným a (extra)teritoriální působnost obchodního zákoníku* [online]. iPrávník, 8. června 2005 [cit. 14. září 2010].

Dostupné na <http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/obchodni-pravo/ap_25/pd_1/art_3775/rbsearchsource_articles/txtexpresion_pr%C3%A1vn%C3%AD%2B7/detail.aspx>.

Návrh zákona o obchodních korporacích [cit. 14. září 2010]. Dostupné na <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/cz/zakon-o-obchodnich-korporacich/text-navrhu-zakona.html>>.

Důvodová zpráva k návrhu zákona o obchodních korporacích [cit. 14. září 2010]. Dostupné na <<http://obcanskyzakonik.justice.cz/cz/zakon-o-obchodnich-korporacich/duvodova-zprava.html>>.

Klíčová slova v českém jazyce

český
francouzský
historie
likvidace
omezený
povinnost
právo
právní
ručení
řád
smlouva
společník
společnost
vznik
založení
zánik
zrušení

Klíčová slova v anglickém jazyce

Czech
French
history
liquidation
limited
obligation
right
legal
liability
regulation
contract
partner
company
incorporation
creation
dissolution
termination